

Bestuursverslag 2022

PCBO Ferwerderadiel

(40789)

Datum: 3 mei 2023

Vereniging voor Protestants Christelijk Basisonderwijs in de gemeente Ferwerderadiel
Bestuursverslag 2022

INHOUDSOPGAVE

- H 1 Inleiding*
 - 1.1. Inleiding*
 - 1.2. Instellingsgegevens*
 - 1.3. Visie en missie PCBO Ferwerderadiel*
 - 1.4. Organisatiestructuur*
 - 1.5. Kernactiviteiten en speerpunten bestuursbeleid 2020*
 - 1.6 Overige informatievereisten*

- H 2 Uitgangspunten bestuursverslag*
 - 2.1. Doel bestuursverslag*
 - 2.2 Functie bestuursverslag*
- H 3 Onderwijs*
 - 3.1. Leerlingenaantallen en prognose*
 - 3.2. Onderwijs en zorg*
- H 4 Personeel*
 - 4.1. Algemeen*
 - 4.2. Strategisch personeelsbeleid*
 - 4.3. Professionalisering*
 - 4.4. Werkdrukmiddelen*
 - 4.5. Ziekteverzuimpercentage*
 - 4.6. Beheersing van uitgaven inzake uitkeringen na ontslag*

- H 5 Huisvesting*

- H 6 Financiën*
 - 6.1. Inleiding*
 - 6.2. Financiële kaders*
 - 6.3. Treasury beleid*
 - 6.4. Kengetallen*
 - 6.5. Analyse financiële situatie*
 - 6.6. Analyseresultaat*

- H 7 Toekomstparagraaf*

- H 8 Continuïteitsparagraaf*

- Bijlagen*
 - 1. Verslag Commissie Intern Toezicht 2020*
 - 2. Organogram PCBO Ferwerderadiel*
 - 3. Locaties scholen PCBO Ferwerderadiel*
 - 4. Bestuurssamenstelling per 01-08-2020*

H 1. INLEIDING

1.1 Inleiding

Het bevoegd gezag van een vereniging is verantwoordelijk voor het opstellen van een jaarverslag. Het jaarverslag bestaat uit twee documenten, namelijk het bestuursverslag en de jaarrekening. Voor 1 juli van elk jaar dient het jaarverslag van het voorgaande jaar bij het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap te zijn ingediend. Middels dit verslag verantwoordt het bestuur van PCBO Ferwerderadiel de inzet van publieke middelen voor christelijk primair onderwijs in de gemeente Ferwerderadiel.

Horizontale verantwoording

Met dit jaarverslag legt het bevoegd gezag van de vereniging verticaal verantwoording af aan het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en horizontaal aan de ouders, werknemers en de (G)MR.

1.2 Instellingsgegevens

Naam:	Vereniging voor Protestants Christelijk Basisonderwijs in de gemeente Ferwerderadiel
Bestuursnummer:	40789
Rechtsvorm:	vereniging, opgericht in 1996
K.v. Koophandel nr:	40005874
Postadres:	Postbus 20, 9074 ZL Hallum
Bezoekadres:	De Streek 4, Ferwert
Telefoon:	0518 - 412489

1.3 Visie en missie van PCBO Ferwerderadiel

Grondslag

De vereniging heeft als grondslag de Bijbel als Gods woord. Deze bron vormt het uitgangspunt en het kader voor de normen en waarden, van waaruit het onderwijs vormgegeven wordt. Wij willen de kinderen op onze scholen leren hun keuzes te maken vanuit respect, verantwoordelijkheid, solidariteit en zorg voor hun medemensen en hun leefomgeving.

Doel

1. De vereniging heeft als doel vanuit de Bijbelse relatie met God, de jonge mens als lid van een gemeenschap waarin jongeren en ouderen leven uit Godsvertrouwen, te begeleiden en te stimuleren op zijn weg naar volwassenheid.
2. De vereniging stelt zich ten doel werkzaam te zijn tot instandhouding van scholen voor Protestants Christelijk Basisonderwijs in Burdaard, Blije, Ferwert, Hallum en Marrum en tot oprichting van scholen in het werkgebied van de vereniging.
3. Zij tracht dit doel te verwekelijken door het zoeken van samenwerking in alles wat tot de regionale en algemene belangen van het Christelijk onderwijs behoort door het houden van vergaderingen en voorts door alle andere wettige middelen, welke tot het gestelde doel dienstig zijn.

In bovenstaande artikelen uit de statuten staat beschreven wat we met onze vereniging willen bereiken en waar we voor willen staan. Onze missie of opdracht leiden we daaruit af. De missie geeft kort en kernachtig aan wat we willen bereiken en geeft richting aan ons beleid.

Visie op onderwijs en opvoeding

De scholen geven de christelijke identiteit gestalte door het vertellen en beleven van verhalen uit de Bijbel en door de omgang met elkaar. Ieder kind is een uniek, door God geschapen wezen, met eigen aanleg en mogelijkheden. In nauw overleg met de ouders wordt getracht het kind zo goed mogelijk te begeleiden, zodat het zich optimaal kan ontplooien, met aandacht voor zowel de verstandelijke als de emotionele ontwikkeling. Vanuit deze uitgangspunten moet de school een veilige en vertrouwde leefomgeving zijn en een pedagogisch klimaat bieden waarin onderwijs zo georganiseerd is dat kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Missie

PCBO Ferwerderadiel geeft vanuit Bijbelse visie vorm en inhoud aan onderwijs, dat aan elk kind recht doet.

Dit betekent dat veiligheid, ontplooiing en acceptatie centrale begrippen zijn.

Het onderwijs houdt daarom meer in dan leren alleen. Ook opvoedkundige en levensbeschouwelijke aspecten spelen een rol. Van een leerkracht mag worden verwacht dat hij of zij deze visie en missie uitdraagt, dat kinderen in hun waarde worden gelaten en dat er respectvol met elkaar wordt omgegaan.

1.4 Organisatiestructuur

1. Algemene Leden Vergadering
2. Commissie Intern Toezicht
3. Directeur-bestuurder (Bestuur)
4. Schooldirecteuren
5. Medezeggenschap
6. Schoolcommissies

Zie voor het organogram van PCBO Ferwerderadiel Bijlage 2.

Code Goed Bestuur

PCBO Ferwerderadiel hanteert de Code Goed Bestuur zoals deze door de leden van de PO-raad is vastgesteld. Het bestuur heeft een statutaire scheiding aangebracht tussen bestuur, de directeur-bestuurder en toezicht, de Commissie Intern Toezicht.

1.5 Kernactiviteiten en speerpunten van het gevoerde bestuursbeleid in 2022

De kernactiviteit van de vereniging

Het geven van christelijk onderwijs aan basisschoolleerlingen in de gemeente Ferwerderadiel is de kernactiviteit van de vereniging. Een belangrijk uitgangspunt van de vereniging is de scholen in de dorpen zo goed mogelijk in stand te houden.

Bestuurlijke zaken

De meeste zaken waar het bestuur mee bezig is, dragen een school overstijgend karakter. In 2022 heeft het bestuur zich, naast de reguliere zaken, opnieuw beziggehouden met het regelen van de gevolgen van de Coronapandemie op onze scholen. Met name de zorg om continuïteit van het onderwijs door het hoge Corona gerelateerde verzuim bij het personeel en het beperken en inhalen van de ontstane onderwijsachterstanden bij de leerlingen zijn hierbij bepalend geweest.

1.6 Overige informatievereisten

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Het schoolbestuur is zich continu bewust van het maatschappelijk speelveld waarin het zich bevindt en van de noodzaak om op maatschappelijk verantwoorde wijze het onderwijs binnen de vereniging inhoud te geven. Dit onderwerp maakt tevens onderdeel uit van de dialoog die het bestuur met andere betrokken partijen voert. In de toekomst wordt hieraan nadere invulling gegeven.

Toelatingsbeleid

De scholen zijn toegankelijk voor alle kinderen van ouders die de grondslag van de vereniging respecteren.

Internationalisering

Internationalisering is bij onze vereniging niet van toepassing.

Klachtenregeling

Het bestuur is aangesloten bij de landelijke klachtencommissie van de besturenorganisatie Verus en heeft een klachtenregeling. Naast ouders en leerlingen kan eenieder die deel uitmaakt van de schoolgemeenschap klachten indienen. Die kunnen betrekking hebben op gedragingen en beslissingen van het bestuur en personeel of het nalaten daarvan en ook op gedragingen van anderen die deel uitmaken van de schoolgemeenschap.

De klachtenregeling is alleen van toepassing als andere mogelijkheden om gehoor te vinden voor een klacht zijn uitgeput. Veruit de meeste klachten over de dagelijkse gang van zaken in de school zullen in onderling overleg tussen ouders, leerlingen, personeel en schoolleiding op een juiste wijze worden afgehandeld. Indien dat echter, gelet op de aard van de klacht niet mogelijk is, of indien de afhandeling niet naar tevredenheid heeft plaatsgevonden, kan men een beroep doen op deze klachtenregeling.

Het is een goede constatering dat, evenals in voorgaande jaren, ook in 2022 er geen klachten bij het bestuur of de landelijke klachtencommissie zijn binnengekomen met betrekking tot onze vereniging.

H 2. UITGANGSPUNTEN

2.1. Doel van het bestuursverslag

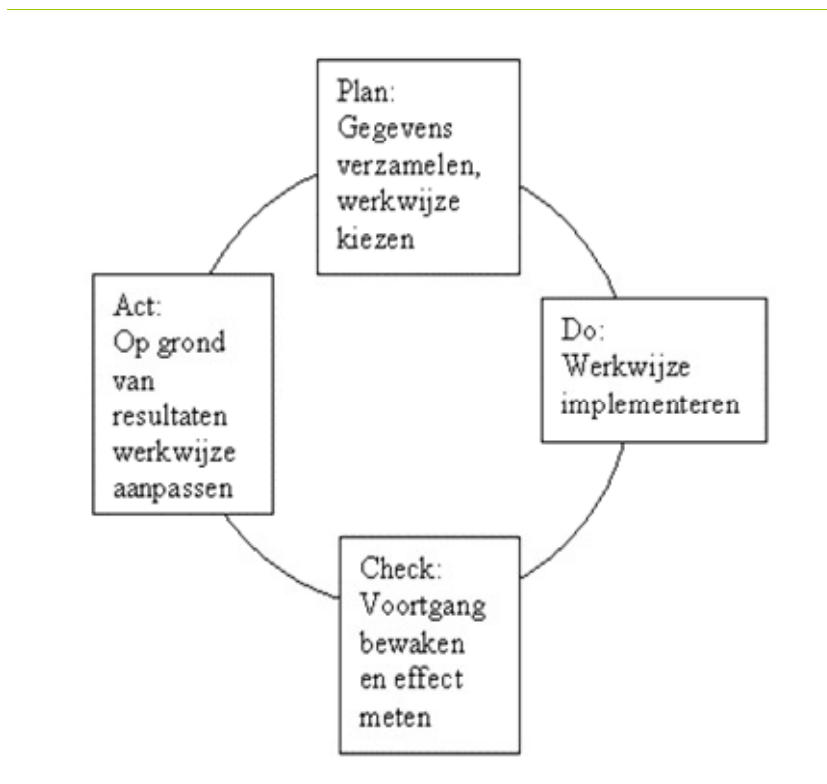
Het doel van dit verslag is inzicht te geven in de besteding van de beschikbaar gestelde middelen waarmee aan de scholen toevertrouwde kinderen onderwijs geboden krijgen.

Het bestuur wil met dit verslag met name inzicht geven in het (financiële) reilen en zeilen van de vereniging aan het personeel, de ouders en de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad.(GMR) Verder kan het gebruikt worden voor informatie aan bijvoorbeeld het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de onderwijsinspectie, het voortgezet onderwijs, de gemeente en de peuterspeelzalen in de regio.

Het verslag is een middel om op hoofdlijnen een beeld te geven waar de beschikbare geldelijke middelen aan zijn besteed en in de toekomst aan zullen worden besteed.

Ook past het in de plan-do-check-act gedachte die we bij de kwaliteitszorg binnen de vereniging hanteren.

Ter verduidelijking volgt hieronder de kwaliteitscirkel van Deming.

2.2 Functie van het bestuursverslag

Het bestuurs- en jaarverslag kent onder andere de volgende functies:

- een verantwoordingsdocument
- een (intern) beheer document
- een informatiedocument
- een vergelijkingsinstrument
- een public relations document.

H 3. ONDERWIJS

3.1 Leerlingenaantallen en leerlingenprognose

De belangrijkste doelstelling van de vereniging is het verzorgen van christelijk basisonderwijs in de dorpen binnen de voormalige gemeente Ferwerderadiel.

Er zijn in vijf dorpen basisscholen te vinden die op 1 februari 2022 variëren in leerlingenaantal van 65 tot meer dan 219 leerlingen.

Hieronder staat een overzicht van de leerlingenaantallen per teldatum 1 februari 2022 en een leerlingenprognose voor de komende jaren vermeld. Hoewel een prognose vanwege niet voorziene omstandigheden jaarlijks moet worden bijgesteld is de verwachting dat het aantal leerlingen op de scholen van PCBO Ferwerderadiel de komende jaren zal blijven dalen. Prognoses over een periode van 15 jaar laten een beeld van geleidelijke krimp zien. Het bestuur zal de komende jaren daarop moeten anticiperen.

De leerlingenaantallen per 1 februari 2023 en een leerlingenprognose voor de komende jaren

		1-2-2023		1-2-2024		1-2-2025		1-2-2026	
		OB	BB	OB	BB	OB	BB	OB	BB
05OU	It Fundamint	95	118	81	118	75	109	76	102
06QO	De Ikker	38	30	41	33	33	33	44	38
07ME	Op Streek	48	40	49	44	44	48	48	47
08BI	De Welle	74	73	75	76	69	75	64	77
08LZ	Aasterage	57	64	60	60	54	66	44	62
		637		637		606		602	

3.2. Onderwijs en zorg

De scholen voldoen allemaal aan de basiskwaliteit en de eindopbrengsten van onze scholen liggen boven de signaleringswaarde van de inspectie. Op alle scholen wordt de IEP-toets als eindtoets afgenomen. Vanuit de bovenschoolse rapportage werken we doelgericht aan de opbrengsten van elke individuele school.

Het bestuur heeft in 2022 bezoek gehad van de inspectie. Het oordeel van de inspectie over de aansturing van de scholen was kritisch. Er is onvoldoende sturing op duidelijk meetbare doelen en de relatie tussen strategische doelen en financiële middelen wordt onvoldoende aangetoond. De inspectie heeft voor 2023 een herstelopdracht geformuleerd en zal daar in september 2023 op terug komen.

Om de kwaliteitszorg van alle scholen goed in beeld te krijgen werken wij op alle scholen met WMK (Werken met Kwaliteitskaarten). In een cyclus van 4 jaar komen alle onderdelen aanbod. De scholen nemen na analyse en gesprek binnen het team de uitkomst van WMK mee in het schooljaarplan.

De scholen gebruiken de informatie welke de Sociale Veiligheidslijst van de Kanjertraining oplevert als aanknopingspunten voor de verbetering van het veiligheidsbeleid. Op alle scholen gebruiken wij het antipestbeleid van de Kanjertraining.

Sinds 2019 wordt binnen de vereniging gebruik gemaakt van de meldknop van M5.

De M5 aanpak is de ontbrekende schakel in de aanpak van stelselmatig pesten. Het maakt zichtbaar wat zich buiten het zicht van volwassenen afspeelt en waardoor er meer grip ontstaat op het pesten op en rond de school.

Op verenigingsniveau is een veiligheidsplan vastgesteld met instemming van de GMR.

Om de samenwerking binnen en tussen de scholen te versterken (van en met elkaar leren, halen en brengen) hebben we diverse werkgroepen zoals van de taalcoördinatoren, de rekencoördinatoren, de Intern Begeleiders en het zorgadviesteam. De bovenschoolse coördinator onderwijs en kwaliteit is voorzitter van deze werkgroepen en stuurt de verschillende processen aan.

Passend onderwijs

In het zorgbeleidsplan staat beschreven hoe wij binnen de vereniging werken en welke in- en externe partners betrokken zijn. Het zorgbeleidsplan is eind 2022 geëvalueerd en bijgesteld.

Het doel van PCBO Ferwerderadiel hierbij is dat alle leerlingen onderwijs krijgen dat past bij hun kwaliteiten en mogelijkheden. Binnen PCBO Ferwerderadiel wordt gewerkt aan de hand van de cyclus van het handelingsgericht werken. HGW verbetert de kwaliteit van het onderwijs en de begeleiding van alle leerlingen. Het is een systematische manier van werken, waarbij het aanbod afgestemd is op de onderwijsbehoeften en de basisbehoeften van de leerlingen. Aan de hand van de kindkenmerken wordt gekeken welke onderwijsbehoeften het betreffende kind heeft. Het onderwijs wordt daarop aangepast. Binnen de vereniging zijn naast de bovenschoolse coördinator onderwijs en kwaliteit ook een aantal specialismen aanwezig binnen de scholen zoals taal, rekenen, en dyslexie. Vanuit het bovenschools zorgadviesteam (ZAT) wordt ondersteuning geboden aan de teams en wordt waar nodig extra ondersteuning ingezet door deze specialisten en/of het expertisecentrum "Briljant" te Leeuwarden. De verwachting is dat dit in 2023 afgebouwd zal worden. Er zal dan moeten worden gekozen voor andere, extern ondersteunende dienstverlening.

Onderwijsachterstanden

In 2022 hebben de aandacht opnieuw gefocust op de inzet van programma's die ons helpen de laaggeletterdheid in de scholen te bestrijden. De nieuwe software voor jonge kinderen ter voorbereiding op het aanvankelijk lezen is in 2022 verder geïmplementeerd. Hierin wordt de samenwerking met de bibliotheken gezocht. Echter, door de aanhoudende beperkingen als gevolg van Corona is dit proces vooralsnog gestagneerd. Tijdens de lockdown-periodes is nadrukkelijk gekeken naar die leerlingen die extra aandacht behoeven. Nagenoeg al deze leerlingen zijn ook in 2022 op school opgevangen en begeleid.

In Hallum en Ferwert is ook in 2022 samen met "Kids First COP groep" verder gewerkt aan het uitbouwen van de scholen tot Kindcentrum, waarbij onderwijs en opvang meer en meer op elkaar worden afgestemd.

De onderwijsachterstandsmiddelen worden ingezet voor het verkleinen van de groepen op De Ikker in Blije.

Nationaal Programma Onderwijs

Sinds we in maart 2020 voor het eerst werden geconfronteerd met een verplichte scholensluiting als gevolg van de coronaepidemie, hebben ook in 2022 al onze medewerkers zich onder moeilijke omstandigheden enorm ingespannen om het onderwijs zoveel mogelijk door te laten gaan. Om de negatieve effecten hiervan zoveel als mogelijk te beperken, heeft het kabinet het Nationaal Programma Onderwijs ingesteld. De scholen ontvingen hiervoor vanaf het schooljaar 2021-2022 een extra bekostiging. Ook voor het schooljaar 2022-2023 is extra subsidie beschikbaar gesteld. Het is de

bedoeling dat hiermee de vertragingen zo snel mogelijk worden ingelopen en dat er ruimte komt om, waar nodig, achterstanden in de komende schooljaren verder in te lopen.

Vanuit de schoolzelfevaluatie welke in mei 2022 op de scholen is gedaan, blijkt dat we te maken hebben met het feit dat verschillen tussen leerlingen groter zijn geworden. Elke school heeft naar aanleiding hiervan een plan van aanpak opgesteld.

Binnen de scholen van PCBO Ferwerderadiel is, samen met de teams en de medezeggenschapsraden, ervoor gekozen om te investeren in 1-1 begeleiding, individuele instructie, klassenverkleining door inzet van extra leerkrachten en extra onderwijsassistentie. Ook hebben sommige scholen gekozen voor de inzet van vakleerkrachten voor bijvoorbeeld bewegingsonderwijs en textiele werkvormen. Ook wordt extra ingezet op directe instructie, leren van medeleerlingen, technieken begrijpend lezen, gesproken taalinterventies, sportieve activiteiten, cultuureducatie, samenwerkend leren etc. Hierbij richten wij ons op alle leerlingen (niet alleen de laagst scorende leerlingen, maar ook op de 'basisgroep' en hoger scorende leerlingen).

Een bijeffect van de gelden van het NPO is dat de werkdruk wordt verminderd en dat groepen tijdelijk weer samengevoegd kunnen worden als er een leerkracht ziek is en er geen vervangster beschikbaar is. Dit zorgt voor continuïteit en rust in onze school. Ook is op It Fundamint en op de Ikker gestart met het zogenaamde Unit-onderwijs. Met deze nieuwe manier van werken wordt een effectievere inzet van onderwijs beoogd. Dit om kennis en vaardigheden bij te spijkeren met de focus op beheersingsgericht onderwijs via instructie aan kleinere groepen en het leren van en met elkaar.

Ook geeft deze nieuwe werkwijze meer flexibiliteit in het opvangen van verzuim, bij het veelvuldig ontbreken van goede invalleerkrachten.

Alle schoolprogramma's zijn geaccordeerd door medezeggenschapsraden en de inzet van de middelen op verenigingsniveau is geaccordeerd door de GMR.

Voor de inzet van de extra middelen is gekozen voor het verstrekken van tijdelijke contracten aan leerkrachten, leraarondersteuners en onderwijsassistenten. Deze contracten worden beëindigd per 3 juli 2023.

De resultaten van de inzet van deze extra middelen en medewerkers zijn nog moeilijk meetbaar, Er zijn geen onderzoeken beschikbaar die het effect van thuisonderwijs versus schoolonderwijs meten. Ook is bekend dat groepsverkleining op zich niet leidt tot een verbeterd resultaat. Wel hebben we de inzet nu gepleegd om een specifieke reden en ook gericht op specifieke kinderen.

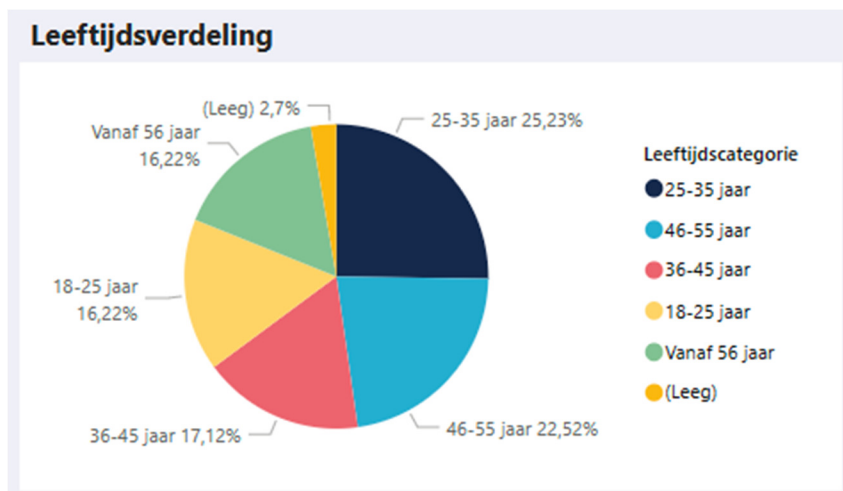
De januari-toetsen van 2023 laten vooralsnog een beeld van herstel zien, met uitzondering van het technisch lezen in groep 4. Hier zal de komende tijd nog extra aandacht voor nodig zijn.

H 4. PERSONEEL

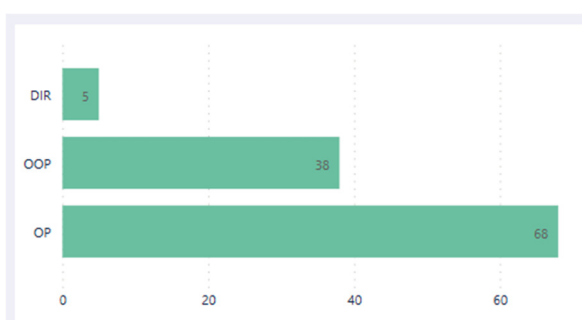
4.1. Algemeen

Het bevoegd gezag is werkgever van de medewerkers op de scholen. Op 31 december 2022 waren 111 personeelsleden in dienst voor in totaal 58 FTE. Dat is een aanzienlijke stijging ten opzichte van voorgaande jaren. Dit heeft vooral te maken met de besteding van de NPO gelden.

De gemiddelde leeftijd is 43 jaar. Er is een redelijke spreiding zichtbaar over de verschillende leeftijdsgroepen. Bijna 90% van de medewerker is vrouw. Dat komt overeen met het landelijke beeld in het onderwijs. Van alle medewerkers zijn er 68 onderwijsgevend. Gezien het totaal aantal medewerkers en het aantal FTE's wordt er veel parttime gewerkt.

De

4.2 Strategisch personeelsbeleid

Verschiedene personeelsinstrumenten, zoals mobiliteit, scholing en klassenvisitatie, zijn ingezet om de werkwijze af te stemmen op de onderwijskundige visie. De persoonlijke ontwikkelplannen zijn afgestemd op de jaarthema's van de school en de vereniging. Het schooljaar 2022-2023 staat nog steeds in het teken van krapte op de arbeidsmarkt. Het thema "boeien en binden" is daarmee actueler dan ooit. Aan de andere kant zien we in hoofdstuk 3.1 dat er nog steeds sprake is van daling van leerlingaantallen, wat in combinatie met het beëindigen van de NPO-gelden een behoorlijke impact gaat krijgen op de formatieve bezetting in 2023-2024.

Op schoolniveau wordt naar aanleiding van de besprekingen rondom het werkverdelingsplan en de middelen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs steeds duidelijker waar zowel kracht als ontwikkelpunten liggen. Bij de inzet van personeel wordt hier zoveel mogelijk rekening mee gehouden. De bekwaamheidsdossiers zijn bij natuurlijk verloop geraadpleegd om te zien welke expertise de vereniging verlaat. Deze informatie wordt ook gebruikt bij werving en selectie. Tevens worden de wensen met betrekking tot mobiliteit gebruikt om eventuele leemtes gericht in te vullen. Bij al deze processen is de GMR op verenigingsniveau en de MR op schoolniveau betrokken.

4.3 Professionalisering

Het bestuur van de vereniging heeft beleid vastgesteld met betrekking tot de manier waarop medewerkers behoren te functioneren. Alle scholen binnen de vereniging beschikken over organisatie- en specifieke schoolcompetenties. Ieder personeelslid beschikt over een bekwaamheidsdossier en beheert dit zelf. Aan de hand van de vastgestelde gesprekkencyclus wordt de ontwikkeling en scholing van leerkrachten gemonitord. Alle leerkrachten hebben een persoonlijk ontwikkelingsplan (pop) en er vindt collegiale consultatie plaats. In het jaar 2021 is gestart met een nieuwe vorm van gespreksvoering, op basis van “de vier sleutels” van Theo Wildeboer. Het beleid is in 2022 aangepast en geaccordeerd door de GMR.

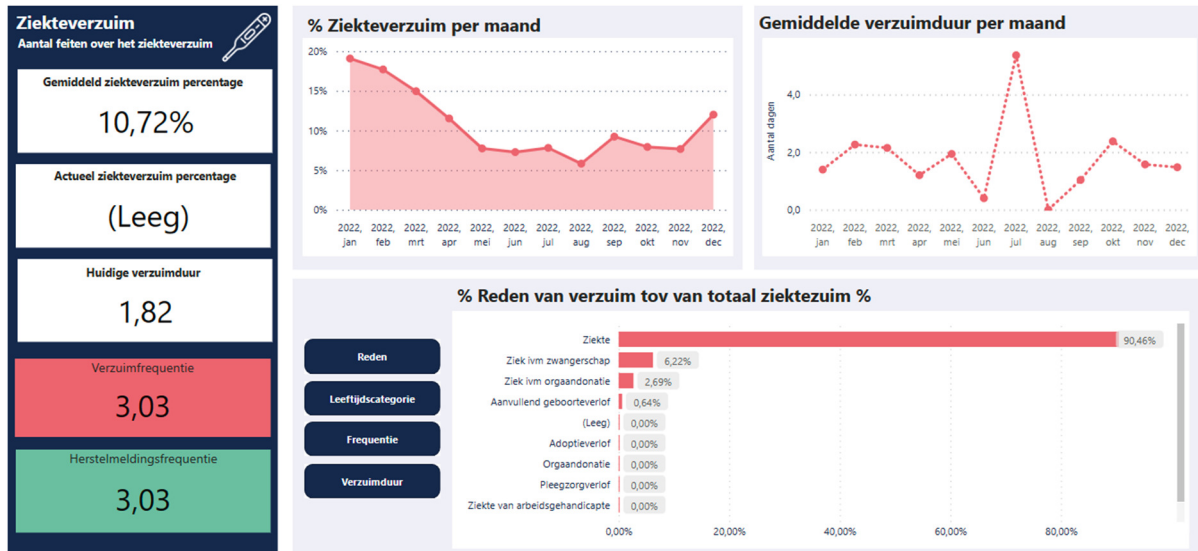
4.4 Werkdrukmiddelen

In de aanloop naar het schooljaar 2022-2023 en zijn binnen alle teams opnieuw gesprekken gevoerd over de inzet van de middelen voor het verlagen van de werkdruk. Op basis van deze gesprekken is de feitelijke inzet ervan bepaald. Met ingang van 1 januari 2023 zijn de werkdrukmiddelen niet langer geormerkt en toegevoegd aan de totale bekostiging. Wel zal er aandacht moeten zijn en blijven voor werkdruk in de scholen.

De extra personele inzet uit ‘oude’ werkdrukmiddelen en NPO-gelden wordt gebruikt voor het realiseren van extra groepen, voor het uitroosteren van leerkrachten en het extra inzetten van onderwijsassistenten. Alle MR's hebben ingestemd met het werkverdelingsplan van hun school.

4.4 Ziekteverzuimpercentage

Het ziekteverzuimpercentage over het kalenderjaar 2022 bedroeg 10.72%. Dat is iets lager dan in 2021, maar nog steeds hoog.

Bij de interpretatie van de verzuimpercentages dient er rekening mee te worden gehouden dat het aantal medewerkers op de meeste scholen gering is en het ziekteverzuim van één medewerker een grote invloed heeft op het verzuimpercentage. Het verzuimpercentage is in 2022 licht gedaald gestegen. Het verzuimpercentage is geanalyseerd en wordt veroorzaakt door niet beïnvloedbaar, medisch verzuim.

4.5 Behersing van uitgaven inzake uitkeringen na ontslag

In voorgaande jaren is via resultaatbestemming een bestemmingsreserve personeel gevormd in verband met personele frictiekosten. In het verslagjaar bedroeg deze reserve bijna € 50.000. In het kader van de WWZ is dit nodig om zo nodig transitievergoedingen te kunnen betalen. Daarnaast kan een deel van de bestemmingsreserve worden besteed aan noodzakelijke scholing, outplacement en juridische bijstand.

H 5. HUISVESTING

Het bestuur van PCBO Ferwerderadiel is van mening dat adequate huisvesting één van de essentiële randvoorwaarden is voor het geven van kwalitatief verantwoord onderwijs. In het kader van onderwijskundige aanpassingen is een aantal schoolgebouwen de afgelopen jaren aan de hedendaagse eisen aangepast.

Nieuwe onderwijskundige concepten vragen vaak ook bouwtechnische aanpassingen. Er is bijvoorbeeld behoefte aan ruimtes waar groepjes kinderen kunnen samenwerken en aan ruimtes waar met kleine groepen kinderen gewerkt kan worden. In principe heeft elke school een aparte directiekamer, een personeelsruimte en een vertrek voor de intern begeleider.

Vanaf 2015 is het groot buitenonderhoud voor rekening van de vereniging gekomen. Hiervoor werd dit door de gemeente vergoed. In de meerjarenbegroting is hier rekening mee gehouden. Omdat het bestuur niet heeft kunnen reserveren voor groot onderhoud en/of renovaties worden investeringen welke hiermee gepaard gaan en die de economische levensduur van het gebouw beduidend verlengen, afgeschreven over een periode van 25 jaar.

Op de schoolpleinen bevindt zich een aantal buitenspeeltoestellen. Deze toestellen zijn allemaal goedgekeurde apparaten die voorzien zijn van een keurmerk. Deze speelattributen worden meerdere keren per jaar door een gemeentelijk medewerker geïnspecteerd. Scholen ontvangen van deze inspectie een logboek. In verband met de veiligheid wordt erop toegezien dat alleen goedgekeurde toestellen door de kinderen worden gebruikt. Bij geconstateerde gebreken aan een toestel, wordt dat niet eerder weer gebruikt dan dat de gebreken zijn verholpen.

In 2021 heeft Visser Bouwmanagement Fryslân de meerjarenonderhoudsplanung geactualiseerd. De daarin geraamde onderhoudskosten zijn voor het bevoegd gezag in principe het uitgangspunt bij het vaststellen van de kosten groot onderhoud ten laste van het bevoegd gezag voor de komende jaren.¹

Begin schooljaar 2020-2021 zijn de luchtventilatiesystemen op alle scholen getoetst of ze voldoen aan de reguliere geldende gezondheidsrichtlijnen. Dit om de kans op overdracht van het coronavirus binnen de schoolgebouwen te minimaliseren. Op basis van de resultaten is per school een plan van aanpak opgesteld. De noodzakelijke aanpassingen zijn en worden inmiddels uitgevoerd.

¹ In januari 2023 is door ziekte van de bestuurder B. Mooibroek er een interim bestuurder, G. van Tol, aangesteld. Deze heeft zijn twijfel uitgesproken over de kwaliteit van het MJOP en heeft daarom in maart 2023 een second opinion aangevraagd bij OBM Bouwmanagement. De uitkomst hiervan zal in elk geval leiden tot een aanpassing van het MJOP en daarmee van de meer jarenbegroting 2024-2027. Indien mogelijk en voor zover de begroting 2023 het toelaat zal mogelijk eerder geanticipeerd worden op noodzakelijke wijzigingen.

H 6. FINANCIËN

6.1. Inleiding

Sinds de invoering van de lumpsumfinanciering zijn de verantwoordelijkheden ten aanzien van de beheersing van zowel de personele en materiële kosten volledig bij het schoolbestuur komen te liggen. Om deze verantwoordelijkheid nu en in de toekomst te kunnen nemen, is een gezonde financiële situatie evenals een goed werkende Planning & Control van groot belang. De verantwoordelijkheid voor het opstellen van de begroting ligt bij het bestuur. De Commissie Intern Toezicht keurt de begroting goed en de realisatie van de begroting en de bewaking ervan is een taak van de directeur bestuurder. Deze rapporteert op geregelde tijden aan de Commissie Intern Toezicht.

Met de administratiedienstverlener zijn afspraken gemaakt over de periodieke levering van managementinformatie.

6.2. Financiële kaders

Het bestuur heeft minimum- en streefwaarden van belangrijke financiële kengetallen vastgesteld. Elk jaar wordt in de begroting vastgesteld hoe de beschikbare middelen over de scholen en het management worden verdeeld. Bij de verantwoording van de middelen wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen private en publieke gelden.

Er is sprake van een budgetverdeling waarbij de binnenkomende gelden met behulp van verdelingsregels worden gespreid over de diverse budgethouders. De verdelingsregels komen globaal op het volgende neer: Materiële lasten waarop de schooldirecteur invloed heeft worden samen met de daaraan gekoppelde baten op schoolniveau beheerd, loonkosten (en bijbehorende baten) worden bovenschools beheerd in verleg met de locatiedirecteur, waarbij de toedeling gemeten in fte's door de schooldirecteur worden gemonitord. De baten en lasten van de huisvesting worden bovenschools beheerd alsook de baten en lasten voor gezamenlijke inspanningen. Een heel specifiek toewijzing van baten en lasten naar schoolniveau betreft de middelen voor werkdrukvermindering. Vanaf 2023 zijn deze niet langer geormerkt in de formatie.

PCBO Dantumadiel heeft het allocatiemodel toegepast zoals voorgesteld door de PO-Raad. Dit is niet besproken met de directeuren. Vanaf 2023 zal het model op maat worden bijgesteld.

Prestatiebox

Deze subsidie is een verzameling van verschillende subsidies zoals de professionalisering schoolleiders, opbrengst gericht werken, professionalisering leraren en cultuur. Tot 2022 werd bij de inkomsten de zogenaamde prestatiebox vermeld. Vanaf 2022 is deze opgenomen in de totale bekostiging. Hiervoor in de plaats kwam de "Bijzondere bekostiging professionalisering en begeleiding starters/schoolleiders". Voor 2022 bedroeg deze bekostiging € 64.166. De component cultuur wordt bij de scholen voornamelijk ingezet in voorstellingen verzorgd door Keunstwurk en OPUS3

6.3. Treasurybeleid

Het treasurybeleid is vastgesteld binnen de kaders van de regeling "Beleggen, lenen en derivaten OCW 2016". In het Treasurystatuut wordt het treasurybeleid uiteengezet evenals een beschrijving van de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de Treasurycommissie. Door deze commissie wordt jaarlijks het Treasuryplan opgesteld en de resultaten en bevindingen worden gerapporteerd aan het bestuur. In 2019 is de gehele effectenportefeuille verkocht en omgezet in liquide middelen. Die situatie is eind 2022 nog actueel.

6.4. Kengetallen

Binnen onze vereniging zijn belangrijke grenswaarden van financiële kengetallen vastgesteld. Deze hebben vooral betrekking op kengetallen over de balanssituatie per 31 december van enig jaar. De Commissie Don maakt hierbij onderscheid tussen een beoordeling van het vermogensbeheer en een beoordeling van het budgetbeheer.

Hieronder staat een overzicht van de kengetallen voor PCBO Ferwerderadiel over de jaren 2021 en 2022:

	2022	2021
Solvabiliteit	79,0	79,4%
Liquiditeit	1,76	2,41
Weerstandsvermogen	34,4%	35,3%
Rentabiliteit	1,7%	0,3%
Huisvestingsratio	4,9%	10,4%
Aantal leerlingen 1-10	639	664
Aantal FTE	58,68	57,46
Personeel t.o.v. lasten	83,1%	77,1%

Beoordeling van het vermogensbeheer (balans)

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de verhouding aan tussen het eigen vermogen inclusief de voorzieningen en het totale vermogen en verschaft zo inzicht in de financieringsopbouw en geeft aan in hoeverre aan de verplichtingen op de langere termijn kan worden voldaan. In de afgelopen jaren werd door het onderwijs veelal een percentage van 50% als eis gesteld. Door de eerdergenoemde Commissie Don is de minimumeis op 20% gesteld. De vereniging heeft zowel in 2021 als in 2022 een hogere solvabiliteit dan de hierboven genoemde percentages. Dit geeft aan dat de vereniging ruim voldoende in staat is om haar schulden te voldoen. Zou dit kengetal onder de signaleringsgrens vallen, dan zou de vereniging in moeilijkheden kunnen komen om haar schulden te voldoen.

Weerstandsvermogen

Na de invoering van de lumpsumbekostiging heeft het bestuur een grotere zeggenschap gekregen over de inzet van financiële middelen. Tegelijk zijn ook de risico's die onderwijsorganisaties lopen toegenomen. Het bevoegd gezag heeft een globale risicoscan uitgevoerd waarop is besloten dat voor geconstateerde risico's en eventuele restrisico's een minimale buffer aanwezig moet zijn. Een weerstandsvermogen tussen 10% en 40% wordt aanvaardbaar geacht. In 2022 komt de vereniging uit op 34.4% en zit hierbij dus nog niet boven de bovengrens van het weerstandsvermogen.

uisvestingsratio

De huisvestingsratio is de verhouding tussen de huisvestingslasten (inclusief de afschrijvingen gebouwen) en de totale lasten. De huisvestingsratio geeft het aandeel van de totale huisvestingslasten in verhouding van de totale lasten weer. Hierbij wordt een maximum van 10% als norm gehanteerd. De vereniging heeft in 2022 een huisvestingsratio van 4,9% en valt hiermee onder de grens. Daarbij moet wel aangetekend worden dat een eenmalige vrijval vanuit de onderhoudsvoorziening een belangrijke rol speelt. Zonder deze eenmalige vrijval zou de huisvestingsratio 8,35% zijn.

Beoordeling van het budgetbeheer

Liquiditeit

De liquiditeit geeft de verhouding aan tussen de vlottende activa en de kortlopende schulden. Het geeft aan in welke mate onze vereniging op de korte termijn aan haar kortlopende schulden kan voldoen. Het bestuur heeft een minimumwaarde vastgesteld van 1,3. De Commissie Don heeft de ondergrens bepaald op 0,5 en de bovengrens op 1,5. De vereniging heeft in 2022 een liquiditeitsratio van 1,76. Zowel in 2021 als in 2022 is de liquiditeitsratio hoger dan 1,3. Dit geeft aan dat de vereniging op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. De grens zou niet lager dan 1,3 mogen zijn, want dan zou de vereniging niet op korte termijn aan haar verplichtingen kunnen voldoen.

Rentabiliteit

De rentabiliteit geeft de verhouding aan tussen de winst en het totale vermogen op basis waarvan dit resultaat is gerealiseerd. Het bestuur heeft bepaald dat de rentabiliteitseis nihil is, mits het weerstandvermogen op peil is. Met andere woorden: er wordt geen winst nagestreefd zolang er een voldoende buffer is voor onvoorziene risico's. De rentabiliteit bedroeg 1,7% in 2022 doordat er een positief resultaat behaald is.

Normatief eigen vermogen

De inspectie van het onderwijs heeft een signaleringswaarde ontwikkeld om bovenmatige reserves bij onderwijsinstellingen te signaleren. Deze signaleringswaarde wordt het normatief eigen vermogen genoemd. De aanleiding hiervoor is de conclusie van de inspectie dat de reserves in het onderwijs geleidelijk toenemen.

Vanaf verslagjaar 2022 dient het bestuur verantwoording af te leggen over de hoogte van de reserves. Bij PCBO Ferwerderadiel is op 31 december 2022 geen sprake van een overschrijding van het normatief vermogen.

	Stand per 1 januari 2022	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31 december 2022
2.1.1.1 Algemene reserve	294.516	117.675	-	412.191
2.1.1.2 Bestemmingsreserve publiek	64.550	-15.798	-	48.752
2.1.1.3 Bestemmingsreserves privaat	1.421.913	-9.696	-	1.412.217
Eigen Vermogen	1.780.979	92.181	-	1.873.160

6.5. Analyse financiële situatie

De hiervoor genoemde financiële kengetallen voor vermogensbeheer en budgetbeheer geven een goede indicatie van de financiële situatie van onze vereniging. Alle kengetallen voldoen aan de normen van het bestuur en daarmee is de financiële situatie gezond te noemen.

6.6. Analyseresultaat

Het exploitatieresultaat 2022 is € 92.181. Dit positieve resultaat komt door de hoger opbrengsten van de rijksmiddelen en het achterblijven van de begrote uitgave voor de huisvestingslasten en de grote vrijval vanuit de onderhoudsvoorziening.

Overzicht van begroting en realisatie 2022 en de realisatie 2021

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	5.302.151	4.893.992	4.933.607
3.2 Overheidsbijdragen/subsidies overige overheden	7.372	7.301	9.417
3.5 Overige baten	138.879	127.500	103.893
Totaal baten	<u>5.448.402</u>	<u>5.028.793</u>	<u>5.046.917</u>
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	4.453.888	3.961.249	3.882.657
4.2 Afschrijvingen	159.838	168.946	147.617
4.3 Huisvestingslasten	216.266	469.369	498.714
4.4 Overige lasten	528.571	417.470	504.884
Totaal lasten	<u>5.358.564</u>	<u>5.017.034</u>	<u>5.033.872</u>
Saldo baten en lasten	89.838	11.759	13.045
6 Financiële baten en lasten	2.343	-	-
9 Buitengewoon resultaat	-	-192.061	-
Resultaat	<u>92.181</u>	<u>-180.302</u>	<u>13.045</u>

De baten zijn in 2022 hoger uitgevallen dan begroot. Daar staat tegenover dat de kosten hoger uitvallen dan is voorzien. De stijging is volledig toe te schrijven aan de personele lasten. De personele lasten stijgen en ook de overige lasten stijgen. In een van de volgende paragrafen zal de reden van deze stijging, veelal voortkomend uit meerdere cao-wijzigingen, worden toegelicht.

Toelichting op de staat van baten en lasten

Baten

Overzicht van begroting en realisatie van baten 2022

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	5.302.151	4.893.992	4.933.607
3.2 Overheidsbijdragen/subsidies overige overheden	7.372	7.301	9.417
3.5 Overige baten	<u>138.879</u>	<u>127.500</u>	<u>103.893</u>
Totaal baten	<u>5.448.402</u>	<u>5.028.793</u>	<u>5.046.917</u>

De totale baten zijn € 412.490 hoger dan begroot. Een groot gedeelte hiervan betreft de hogere Rijksbijdragen.

3.1 Rijksbijdragen

De Rijksbijdragen zorgen door de herziene bekostigingsbeschikkingen die zijn afgegeven, voor een stijging van € 412.490 ten opzichte van de begroting. In 2022 zijn herziene beschikkingen afgegeven voor de Rijksbijdragen materieel en personeel waarin aangepaste bekostigingsvariabelen, onder andere in verband met compensatie cao-vergoedingen, zijn verwerkt. Hierdoor zijn de Rijksbijdragen gestegen ten opzichte van de begroting in 2022.

Tegenover de hogere personele bekostiging staan hogere loonkosten. Naast afspraken over werkdrukgeden zijn er afspraken gemaakt over de salarissen. Onderwijzend en ondersteunend personeel kregen een structurele loonsverhoging en een eenmalige uitkering. Deze eenmalige uitkering is reeds via een beschikking ontvangen eind 2022 en begin 2023.

3.2 Overige overheidsbijdragen

De subsidie van de Provincie Fryslân voor de ondersteuning van de Friese taal was iets hoger dan verwacht.

3.5 Overige baten

Vanaf de zomervakantie 2020 is er een medewerker gedetacheerd.

Lasten

Overzicht van begroting en realisatie van lasten 2022

4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	4.453.888	3.961.249	3.882.657
4.2 Afschrijvingen	159.838	168.946	147.617
4.3 Huisvestingslasten	216.266	469.369	498.714
4.4 Overige lasten	<u>528.571</u>	<u>417.470</u>	<u>504.884</u>
Totaal lasten	<u>5.358.564</u>	<u>5.017.034</u>	<u>5.033.872</u>

De totale lasten overschrijden de begroting met € 341.530.
In hiernavolgende paragrafen worden de separate kostensoorten nader toegelicht.

4.1 Personeelslasten

Overzicht van begroting en realisatie van personeelslasten 2022

Personele lasten

	Werkelijk 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2021
4.1.1 Lonen en salarissen	4.399.863	3.982.658	4.058.008
4.1.2 Overige personele lasten	224.469	139.300	191.125
4.1.3 Af: Ontvangen vergoedingen	174.083	160.709	366.476
<u>Personele lasten</u>	4.450.249	3.961.249	3.882.657

De overschrijding wordt voor ruim € 400.000 veroorzaakt door salarissen. Dit zijn incidentele betalingen uit de arbeidsvoorwaardelijke ruimte van 2022 en afgesproken salarisverhogingen (CAO 2022). Dit is van toepassing geweest voor alle personeelsleden.

4.2 Afschrijvingslasten

De afschrijvingen zijn nagenoeg gelijk gebleven aan de realisatie 2021 en de begroting 2022.

4.3 Huisvestingslasten

Overzicht van begroting en realisatie van huisvestingslasten 2022

4,3 Huisvestingslasten

	Werkelijk 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2021
4.3.1 Huurlasten	12.761	18.000	29.190
4.3.3 Onderhoudslasten	76.902	107.711	99.208
4.3.4 Energie en water	45.311	67.025	67.961
4.3.5 Schoonmaakkosten	12.594	11.850	12.833
4.3.6 Belastingen en heffingen ter zake van huisvesting	10.417	11.580	11.631
4.3.7 Mutatie voorziening onderhoud	44.953	244.953	271.500
4.3.8 Overige huisvestingslasten	13.328	8.250	6.391
<u>Huisvestingslasten</u>	216.266	469.369	498.714

De huisvestingslasten zijn lager dan begroot, circa € 253.103 Dit komt voornamelijk door de post overige onderhoudslasten en mutatie voorziening onderhoud. Binnen deze post valt de vrijval binnen de voorziening groot onderhoud. De kosten voor energie zijn € 20.000 lager dan begroot.

4.4 Overige lasten

Overzicht van begroting en realisatie van overige lasten 2022

4,4 Overige lasten

	Werkelijk 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2021
4.4.1 Administratie en beheer	109.297	104.615	92.309
4.4.2 Inventaris en apparatuur	149.040	140.036	154.816
4.4.3 Leer- en hulpmiddelen	147.921	85.900	132.858
4.4.5 Overige	122.314	86.919	124.901
<u>Overige lasten</u>	528.571	417.470	504.884

In de administratieve lasten vallen de kosten van het administratiekantoor iets hoger uit, € 3.000 in verband met extra verloningen in het onderwijs ten opzichte van het contract.

De leer- en hulpmiddelen zijn € 63.000 hoger dan begroot. Dat zit in de niet begrote ICT-kosten. Er worden steeds meer digitale leermiddelen en licenties gebruikt. De hefboomwerking met traditionele leermiddelen is wel al ingezet, maar in de praktijk wordt er nog veel naast elkaar gedaan. Deze trend wordt versterkt doordat in de tijd van schoolsluiting door Covid-19 veel huiswerk is gereproduceerd uit de bestaande leermethode.

H 7. TOEKOMSTPARAGRAAF

Bestuurlijke ontwikkelingen

Strategisch beleid

In 2017 is het vorige Strategisch Beleid geëvalueerd en is het Strategisch Beleidsplan 2017-2021 'Zijn wie je bent' vastgesteld.

PCBO Ferwerderadiel is trots op de bereikte resultaten van de afgelopen jaren. Bij de totstandkoming hebben meerdere geledingen actief geparticipeerd.

Ondanks dat het bestuur nastreeft om als zelfstandige organisatie te blijven voortbestaan om ons doel – het in stand houden en bevorderen van kwalitatief goed christelijk onderwijs in onze dorpen – te realiseren, gebiedt de realiteit van de daling van het aantal leerlingen ons om daarop te anticiperen. In 2019 is het proces gestart om de mogelijkheden van samenwerking met andere organisaties te onderzoeken. Wanneer wij spreken over samenwerking, maken we een onderscheid tussen samenwerking op bestuurlijk niveau en samenwerking op operationeel niveau.

Bestuurlijk niveau

In 2020 zijn de gesprekken op bestuurlijk niveau met PCBO Dantumadeel doorgegaan en is samen met PCBO Dantumadeel een intentieverklaring opgesteld om de komende jaren stapsgewijs intensiever met elkaar te gaan samenwerken en dat, daaruit voortvloeiend, uiterlijk na 3,5 jaar een fusieonderzoek tussen beide verenigingen zal worden gestart.

Hieraan liggen de volgende overwegingen ten grondslag:

- Dat de identiteit van beide verenigingen goed op elkaar aansluit;
- Dat beide verenigingen relatief klein zijn en dat de bestuurlijke kwetsbaarheid groter wordt;
- Dat het voor kleine organisaties steeds moeilijker wordt om het onderwijs te organiseren;
- Dat beide directeuren-bestuurders het voornemen hebben om nog ongeveer 5 jaar te blijven werken.

In 2022 is het proces tot bestuurlijke samenvoeging versneld met het doel om met ingang van 1 augustus 2024 de beoogde fusie te hebben gerealiseerd. Het nieuwe strategische beleid wordt in dat kader dan ook gezamenlijk opgesteld.

Operationeel niveau

De openbare scholen binnen de gemeente Ferwerderadiel zijn gevestigd in Ferwert en Hallum. Met Onderwijsgroep Elan zijn vanaf 2020 gesprekken gevoerd naar aanleiding van de vragen vanuit het dorp om de mogelijkheden van samenwerking tussen beide scholen in Hallum verder te onderzoeken. Hiertoe is in 2020 een draagvlakonderzoek uitgevoerd. De resultaten hiervan zijn als gevolg van Corona pas in 2021 met de achterbannen besproken. Begin juni 2021 heeft het bestuur van Elan Onderwijsgroep ons laten weten er geen draagvlak is om de scholen te gaan samenvoegen en dat om die reden de fusiebesprekingen zijn beëindigd.

Er blijft natuurlijk regelmatig overleg over zaken die de scholen in de dorpen raken.

Onze scholen profileren zich als aantrekkelijke open christelijke scholen waar christelijke en niet-christelijke ouders vol vertrouwen hun kinderen onderwijs laten volgen. Doordat we als vereniging kleiner zijn dan veel onderwijsinstellingen, zijn we samen met onze keuze voor identiteit herkenbaarder.

H 8. CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

De daling van leerlingaantallen zal de komende jaren doorzetten. In algemene zin komen er door deze krimp steeds minder financiële middelen ter beschikking van het onderwijs. In de komende jaren zal dit betekenen dat we het personeelsbestand zoveel als mogelijk door natuurlijk verloop willen laten krimpen. Dat betekent dat we vanaf 2023 in de begrotingen een taakstelling opnemen om inkomsten en uitgaven op elkaar af te stemmen. In 2021 en 2022 is de extra subsidie vanuit het Nationaal Programma Onderwijs gebruikt om nieuwe uitval van lessen door een tekort aan leerkrachten tegen te gaan.

In deze paragraaf wordt de wijze waarop de vereniging omgaat met de financiële gevolgen van het gevoerde en te voeren beleid weergegeven. Hierbij wordt inzicht gegeven in een aantal kengetallen op het te verwachten exploitatieresultaat in de komende jaren en de ontwikkeling van de vermogenspositie.

Exploitatie op hoofdlijnen begroting 2023 en verder

Grootboekrekening	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
3.1 Rijksbijdragen	4.933.607	4.893.992	5.302.151	5.185.730	4.859.029	4.791.754	4.558.564
3.2 Overheidsbijdragen	9.417	7.301	7.372	7.301	7.301	7.301	7.301
3.5 Overige baten	103.893	127.500	138.879	110.250	110.250	110.250	110.250
3 Opbrengsten	5.046.917	5.028.793	5.448.402	5.303.281	4.976.580	4.909.305	4.676.115
4.1 Personeelslasten	3.882.657	3.961.249	4.453.888	4.107.626	3.870.963	3.822.480	3.761.130
4.2. Afschrijvingen	147.617	168.946	159.838	151.661	147.840	142.133	152.120
4.3 Huisvestingslasten	498.714	469.369	216.266	535.311	522.773	526.696	517.447
4.4 Overige lasten	504.884	417.470	528.571	466.457	466.457	466.457	478.157
4 Kosten	5.033.872	5.017.034	5.358.564	5.261.056	5.008.032	4.957.766	4.908.854
5 Financiële baten en lasten	0	0	2.343	0	0	0	0
Resultaat voor afboeking vordering OCW	13.045	11.759	92.181	42.225	-31.452	-48.462	-232.739
9 Buitengewoon resultaat	0	-192.061	0	0	0	0	0
Resultaat na afboeking vordering OCW	13.045	-180.302	92.181	42.225	-31.452	-48.462	-232.739

Het verloop van de inzet van fte's over de komende jaren is als volgt:

	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
FTE Directie	4,50	4,50	3,50	3,50	3,50
FTE OP	39,06	37,43	35,95	34,65	33,35
FTE OOP	11,68	9,91	7,37	7,37	7,37
FTE Totaal	55,24	51,84	46,82	45,52	44,22

Toelichting

De bovenstaande kengetallen geven de personele bezetting in FTE weer exclusief vervanging. In de meerjarenbegroting daalt de rentabiliteit de komende jaren en laat het weerstandsvermogen een lichte stijging zien.

Overzicht meerjarenbalans, realisatie 2022 en begroting 2023-2026

Overzicht meerjarenbalans realisatie 2022 en begroting 2023-2026

Grootboekrekening	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
1.2 Materiële vaste activa	1.295.735	1.616.790	1.644.670	1.629.392	1.712.385	1.834.633
1.5 Vorderingen	425.502	125.947	125.947	125.947	125.947	125.947
1.7 Liquide middelen	857.473	819.667	910.405	899.938	774.844	413.959
Totaal activa	2.578.710	2.562.404	2.681.022	2.655.277	2.613.177	2.374.540
2.1 Eigen Vermogen (publiek)	359.066	460.943	505.468	476.315	430.154	199.715
2.1 Eigen Vermogen (privaat)	1.421.913	1.412.217	1.409.917	1.407.617	1.405.317	1.403.017
2.2 Voorzieningen	265.958	151.665	228.058	233.765	240.127	234.229
2.4 Kortlopende schulden	531.774	537.579	537.579	537.579	537.579	537.579
Totaal passiva	2.578.710	2.562.404	2.681.022	2.655.277	2.613.177	2.374.540

Toelichting

De resultaten van de meerjarenbegroting zijn in het eigen vermogen verwerkt. In de materiële vaste activa zijn de meerjareninvesteringen en de afschrijvingen voor de komende jaren verwerkt. Hierbij is rekening gehouden met de stand van de liquide middelen. De ruimte hierin zal bepalen welke investeringen uitgevoerd kunnen worden en welke niet, of later. In de voorzieningen is rekening gehouden met de begrote dotatie aan de voorziening onderhoud en de kosten voor het groot onderhoud die ten laste van de voorziening onderhoud gebracht worden.

In de meerjarenexploitatie is rekening gehouden met de geformuleerde doelstellingen, activiteitenplannen, de meerjareninvesteringsplannen, het onderhoudsplan en het meerjarenbestuursformatieplan.

Bij het opmaken van deze meerjarenbegroting is geanticipeerd op de cijfermatige resultaten, die de komende jaren een negatief beeld laten zien. In 2023 zal hierop worden ingespeeld. In 2022 is de financiële administratie gefinetuned waardoor er duidelijker zicht is ontstaan op de verhouding tussen uitgaven en begroting. Uitgangspunt blijft dat er op een klein positief resultaat kan worden gekoerst, om ook in de komende jaren niet in de problemen te komen. Zoals hierboven geschetst, betekent dit dat ook voor 2023 en verder anticiperende maatregelen genomen dienen te worden.

Interne risicobeheersings- en controlesysteem

De interne beheersing van de processen en de risico's binnen de vereniging is primair een verantwoordelijkheid van het bestuur. Het totale stelsel van functiescheidingen, autorisaties en andere maatregelen en procedures ondersteunt het bestuur bij het beheersen van de processen en de risico's. Naast de inbedding van interne beheersing vanuit de lijn, vindt monitoring van het niveau van interne beheersing en de naleving ervan vanuit de directie plaats en vanuit het administratiekantoor Preadyz, onder meer door het uitvoeren van onderzoeken op de naleving van maatregelen en procedures. De directeur-bestuurder, ondersteund door een adviseur van Preadyz, bewaakt tevens de opvolging van de door de externe accountant, medewerkers van Preadyz en eventuele overige partijen gedane aanbevelingen op het gebied van interne beheersing en rapporteert hierover minimaal twee keer per jaar.

Het bestuur is van mening dat het gehele stelsel van het interne risicobeheersings- en controlesysteem bijdraagt aan het rechtmatig en doelmatig realiseren van de doelstellingen van de vereniging.

Belangrijkste risico's en onzekerheden

Hoewel er in 2022 meer middelen naar het primair onderwijs zijn gegaan, blijft de mismatch tussen de door het rijk bekostigde en de werkelijke personele lasten een groot financieel risico. Dit geldt zeker voor een kleine organisatie als de onze. Een weloverwogen aanstellingsbeleid beperkt dit risico, maar staat tegelijk haaks op de noodzaak om nieuw personeel te zoeken en te binden.

De krimp van het aantal leerlingen in onze regio zet door, maar een negatief effect betreft de krapte op de arbeidsmarkt. Het tekort aan leerkrachten is ook in onze regio groot. Het effect is dat er een inzet en

wellicht uitbreiding van het vaste personeelsbestand zal moeten plaatsvinden om in de benodigde vervangingsbehoefte te kunnen voorzien.

Een ander risico betreft de vereenvoudiging van de bekostiging van het primair onderwijs. Scholen voor het basisonderwijs krijgen vanaf 1 januari 2023 een basisbedrag per leerling en een basisbedrag per school. De volledige bekostiging wordt vanaf dat moment per kalenderjaar vastgesteld. Voor onze organisatie betekent dat een klein plusje van bijna € 11.000 in de bekostiging. Dit voordeeltje zal ons met 25% per jaar in een overgangperiode van 3 jaar ten deel vallen.

Bijlage 1 Verslag Commissie Intern Toezicht 2022

Inleiding

Met dit jaarverslag legt de Commissie Intern Toezicht van de vereniging PCBO Ferwerderadiel verantwoording af van haar werkzaamheden in het kalenderjaar 2021. De Commissie Intern Toezicht (CIT) is een toezichthoudend orgaan binnen de vereniging en heeft de volgende taken:

-toezichthoudende taak op bestuur en organisatie van PCBO Ferwerderadiel

-klankbord- en adviestaak voor bestuur en organisatie

-verantwoording afleggen aan de leden van de vereniging

De verhoudingen tussen het Bestuur en de CIT alsmede hun taken en hun bevoegdheden zijn (deels) statutair bepaald en vastgelegd. Deze documenten bestaan onder meer uit de statuten van de vereniging en het Toezichtkader. De documenten zijn te raadplegen op de website www.pcbo-ferwerderadiel.nl.

In deze notitie geeft de Commissie Intern Toezicht informatie over de uitoefening van de bij de Commissie belegde taken en bevoegdheden.

Samenstelling en governance

De samenstelling van de Commissie Intern Toezicht in 2021:

Voorzitter: dhr. M.Bron

Algemeen lid: mw. S. Soepboer-Paulussen

Algemeen lid: mw. J. Hellema-Galema

Algemeen lid: mw. M. Fortuin

Met de huidige governance structuur beschikt PCBO Ferwerderadiel over een formele (organieke) scheiding tussen toezicht en bestuur en voldoet zij aan de eisen van de wet 'Goed onderwijs, goed bestuur'. Tevens onderschrijft de vereniging de 'Code Goed Bestuur in het Primair Onderwijs' van de PO-raad. De bestuurders en toezichthouders zijn dan ook aanspreekbaar op de toepassing ervan.

Werkwijze

De Commissie Intern toezicht vergaderde in 2022 4x keer regulier. Tijdens de vergaderingen werd naast de uitoefening van taken en bevoegdheden de (algemene) gang van zaken besproken. Daarnaast heeft er nog een gezamenlijke vergadering plaatsgevonden met de Raad van Beheer van PCBO Dantumadiel.

De Commissie Intern Toezicht evalueert jaarlijks haar eigen functioneren en legt dit vast in een evaluatieverslag. Het doel is om vanuit de CIT een actieve bijdrage te leveren aan de strategische ontwikkeling van PCBO Ferwerderadiel. Om een adequaat en professioneel toezicht te borgen is PCBO Ferwerderadiel lid van de Vereniging van Toezichthouders In Onderwijsinstellingen (VTOI). De CIT kan bij de VTOI terecht voor ondersteuning op het vlak van goed en professioneel toezicht. In het kader van de horizontale dialoog voert de Commissie Intern Toezicht jaarlijks gesprekken met de voltallige GMR (thematisch), en 1x per jaar met de voorzitter van de GMR. Daarnaast is er een jaarlijks gesprek met de schooldirecteuren.

Werkgeversrol

Commissie Intern Toezicht hanteert een jaarlijkse cyclus van functionerings- en beoordelingsgesprekken met de algemeen directeur. De

Specifieke taken en bevoegdheden

De Commissie Intern Toezicht oefent specifieke taken en bevoegdheden uit. Ten aanzien van deze specifieke taken en bevoegdheden kan de volgende indeling worden aangebracht:

1. Zaken die de Commissie Intern Toezicht betreffen
 2. Werkgeverschap over de algemeen directeur van de vereniging
 3. Zaken die het Bestuur van de vereniging betreffen
 4. Overige specifieke zaken die de goedkeuring van de Commissie Intern Toezicht behoeven
- De specifieke taken en bevoegdheden in het onderstaande schema zijn ontleend aan de Statuten en het Toezichtkader. De opsomming is limitatief.

Toelichting werkzaamheden 2021

De Commissie Intern Toezicht heeft zich het afgelopen jaar beziggehouden met het ondersteunen, adviseren en faciliteren van de directeur-bestuurder bij het managen van de vereniging op gebied van financiën, personeel, onderwijskwaliteit. Er is binnen onze vereniging sprake van een redelijk gezonde financiële situatie. Door de NPO-gelden zijn er extra handen in de klas mogelijk, maar door de krapte op de arbeidsmarkt is het lastig om voldoende onderwijspersoneel te vinden.

De ingezette intentieverklaring met onze eventuele strategische partner PCBO Dantumadiel heeft een vervolg gekregen in september van 2021. Er is een gezamenlijke vergadering geweest met de CIT van PCPO Dantumadiel, waarin op een open manier en in goede harmonie met elkaar over verschillende onderwerpen is gesproken. Inmiddels is er in juni 2022 een gezamenlijke ledenvergadering gehouden

In haar vergaderingen heeft de CIT:

- Goedkeuring gegeven aan de meerjarenbegroting 2022-2025, de jaarrekening het bestuursverslag van 2021.
- Geconstateerd dat het strategisch meerjarenplan afgelopen is in 2022 en er aansluiting gezocht wordt bij de strategische jaarplanning van PCBO Dantumadiel vanaf 2023.
- Geconstateerd dat de middelen op rechtmatige en doelmatige wijze besteed zijn.
- AKSOS benoemd als externe accountant voor de jaarrekening 2022
- In haar rol als werkgever het uitvoerend beleid ten aanzien van het verzuim van de bestuurder. Dhr. B. Mooibroek begeleid en de controle gehouden over de overige dossiers
- Zich gehouden aan de code goed bestuur en alle daaruit voortvloeiende verplichtingen

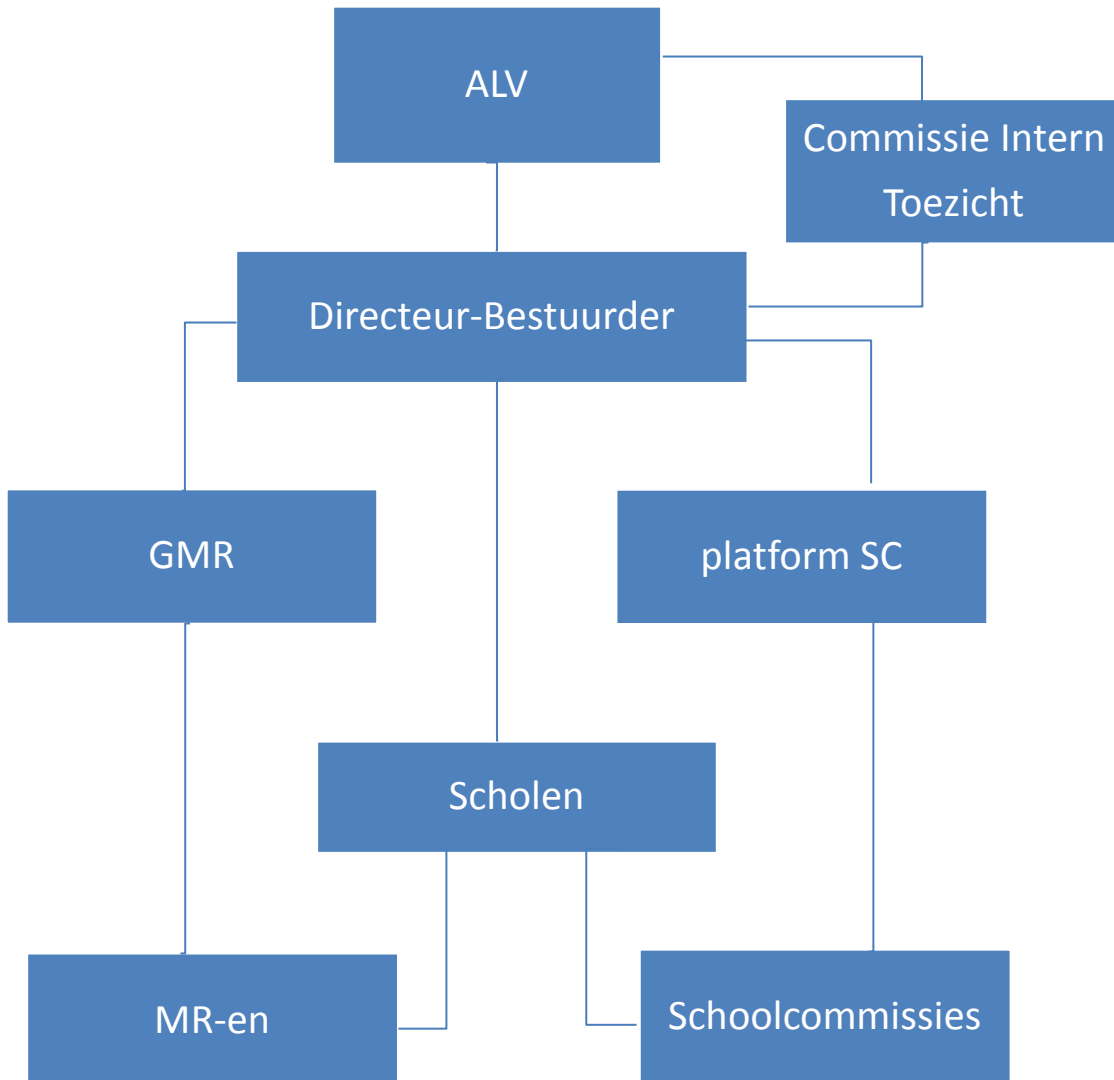
Ter afsluiting

Afrondend willen we ons positief uitspreken over alle medewerkers, ouders en leerlingen van PCBO Ferwerderadiel. In de steeds veranderende omstandigheden heeft iedereen enorm veel energie, creativiteit en vakmanschap geleverd waardoor ons onderwijs toch op een goed niveau is gebleven.

Met vriendelijke groet,

M. Bron, S. Soepboer-Paulussen, M. Fortuin en J. Hellema-Galema.

Bijlage 2 Organogram PCBO Ferwerderadiel

Bijlage 3 Locaties scholen PCBO Ferwerderadiel

Vereniging PCBO Ferwerderadiel

Directeur-Bestuurder: dhr. B.P. Mooibroek
Bezoekadres: De Streek 4, 9172 NJ Ferwert
Postadres : Postbus 20, 9074 ZL Hallum
Telefoon: 0518 - 412489
Telefoon: 06-55746414
e-mail: bmooibroek@pcbo-ferwerderadiel.nl

1. *Christelijke basisschool "De Welle" - Burdaard*
Directeur: Mevr. E. Leffring
Adres: Schoolstraat 10 - 9111 HH
Telefoon: 0519 - 332525
e-mail: welle@pcbo-ferwerderadiel.nl

2. *Christelijke basisschool "De Ikker" - Blije*
Directeur: dhr. J.W. Eelkema
Adres: Farrewei 16 a - 9171 LM
Telefoon: 0519 - 561247
e-mail: ikker@pcbo-ferwerderadiel.nl

3. *Christelijke basisschool "Op Streek" - Ferwert*
Directeur: dhr. J.W. Eelkema
Adres: De Streek 4 - 9172NJ/ Postbus 6 - 9172 ZS
Telefoon: 0518 - 411229
e-mail : opstreek@pcbo-ferwerderadiel.nl

4. *Christelijke basisschool "It Fundamint" - Hallum*
Directeur: dhr. E. Sprenger
Adres: Offingaweg 32 - 9074 AK / Postbus 20 - 9074 ZL
Telefoon: 0518 - 431219
e-mail: esprenger@pcbo-ferwerderadiel.nl

5. *Christelijke basisschool "Aasterage" - Marrum*
Directeur: mevr. N. Folkertsma
Adres: Ringweg 26 - 9073 HH / Postbus 13 - 9073 ZK
Telefoon: 0518 – 411410
e-mail: aasterage@pcbo-ferwerderadiel.nl

Bijlage 4 Bestuurssamenstelling per 1-8-2021

Overzicht bestuursleden PCBO Ferwerderadiel per 1-8-2021

Naam:	Functie:	Ingangsdatum schooljaar:		Nevenfuncties
B.P. Mooibroek	Directeur-Bestuurder	1-8-2015		Eigenaar BPO-organisatieadvies

Overzicht leden Commissie Intern Toezicht PCBO Ferwerderadiel per 1-8-2021

Naam:	Functie:	Ingangsdatum jaar:	Tot:	Nevenfuncties
Martinus Bron	Voorzitter	2018	Medio 2022	DGA BronSnijder Woninginrichting
Sandra Soepboer-Paulussen	Secretaris	2017	Medio 2021	Gedragwetenschapper Rndomzorg Leeuwarden
Janneke Hellema-Galema	Lid	2020	Medio 2024	
M. Fortuin	Lid	2021	Medio 2025	

40789

PCBO Ferwerderadiel

Jaarstukken 2022

Inhoudsopgave

	Pagina
Bestuursverslag	3
Financiële kengetallen	31
Jaarrekening	
Grondslagen	32
Model A: Balans per 31 december 2022	35
Model B: Staat van baten en lasten over 2022	36
Model C: Kasstroomoverzicht	37
Model VA: Vaste Activa	38
Model VV: Voorraden en vorderingen	39
Model EL: Effecten en Liquide middelen	40
Model EV: Eigen vermogen	41
Model VL: Voorzeningen en langlopende schulden	42
Model KS: Kortlopende schulden	43
Model G: Verantwoording subsidies	44
Model OB: Opgave overheidsbijdragen	45
Model AB: Opgave andere baten	47
Model LA: Opgave van de lasten	48
Model FB: Financiële baten en lasten	50
Model E: Overzicht verbonden partijen	51
WNT: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi publieke sector	52
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	54
Bestemming van het resultaat	55
Ondertekening door bestuurders en toezichthouders	56
Gegevens rechtspersoon	57
Overige gegevens	58
Controle verklaring van de onafhankelijke accountant	59

Financiële kengetallen

Aan de hand van de jaarrekening kan een aantal kengetallen en ratio's worden berekend die verder inzicht kunnen geven in de gevolgen van het gevoerde beleid over het boekjaar en waardoor het beeld uit de jaarrekening kan worden verduidelijkt.

<u>Kengetallen</u>	2022	2021
<u>Solvabiliteit</u> <i>Eigen vermogen + voorzieningen in percentage van het totale vermogen.</i> De solvabiliteit geeft aan in hoeverre de stichting in staat is aan haar langetermijnverplichting te voldoen. 30% a 50% wordt als goed aangemerkt. Is de waarde hoger dan 30% dan is de stichting in staat om aan haar langetermijnverplichtingen te voldoen.	79,0%	79,4%
<u>Liquiditeit (Current ratio)</u> <i>Verhouding vlottende activa en kortlopend vreemd vermogen.</i> Deze verhouding geeft aan in hoeverre de stichting in staat is aan haar kortetermijnverplichtingen te voldoen. Een waarde tussen de 1,5 en 2 is goed. Ligt de waarde boven de 1,5 dan is de stichting in staat aan haar kortetermijnverplichtingen te voldoen.	1,76	2,41
<u>Weerstandvermogen</u> <i>Verhouding tussen het totale eigen vermogen en de totale baten.</i> Een weerstandsvermogen tussen 10% en 40% wordt binnen de stichting als aanvaardbaar geacht. Het weerstandsvermogen zegt iets over de reservepositie van de stichting en over de mogelijkheden om financiële tegenvallers te kunnen opvangen.	34,4%	35,3%
<u>Rentabiliteit</u> <i>Verhouding exploitatieresultaat en de totale baten.</i> Dit heeft betrekking op het rendement en geeft aan of er sprake is van een positief dan wel negatief exploitatieresultaat. Daarbij wordt uitgegaan van de gewone bedrijfsvoering. Het wordt berekend door het resultaat (het "exploitatiesaldo") te delen door de totale baten van de bedrijfsvoering.	1,7%	0,3%
<u>Huisvestingsratio</u> <i>Verhouding tussen de huisvestingslasten vermeerderd met afschrijvingen gebouwen en terreinen en de totale lasten</i> De huisvestingsratio geeft het aandeel van de totale huisvestingslasten in verhouding van de totale lasten weer. Als signaleringswaarde wordt een maximum van 10% gehanteerd.	4,9%	10,6%
Aantal leerlingen per teldatum 1-10 (t-1)	639	664
Aantal FTE (inclusief vervanging)	58,68	57,46
<u>Personeelskosten per FTE</u>	€ 74.981	€ 70.623
<u>Percentage personeelskosten t.o.v. de totale lasten</u>	83,1%	77,1%
Personele Lasten uit SvBL	4.453.888	3.882.657
Totale lasten uit SvBL	5.358.564	5.033.872
Saldo lonen en salarissen uit Lasten	4.399.864	4.058.008

A1 Grondslagen

1 Algemeen

Activiteiten van het bevoegd gezag

In deze jaarrekening zijn de activiteiten van de vereniging PCBO Ferwerderadiel en van de onder deze rechtspersoon vallende scholen verantwoord.

Grondslagen voor de jaarrekening

Bij de inrichting van de jaarrekening is de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, RJ-richtlijn 660 en Titel 9 Boek 2 BW gehanteerd. De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in hele euro's. In de balans is het resultaatbestemmingsvoorstel reeds verwerkt. De waardering van activa en passiva vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de betreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden activa en passiva gewaardeerd volgens het kostprijsmodel.

Continuïteitsveronderstelling

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de continuïteitsveronderstelling van de vereniging. Het eigen vermogen van de vereniging bedraagt ultimo 2022 € 1.898.833 waarvan € 1.411.973 privaat vermogen. Het resultaat over boekjaar 2022 is € 117.854 positief. In 2022 is door het bestuur een plan van aanpak opgesteld om de negatieve uitkomsten voor de volgende jaren te voorkomen. Een duurzame voortzetting van de vereniging is daardoor niet onmogelijk.

2 Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

Investerings in meubilair, ICT en leermiddelen worden op de balans gewaardeerd tegen de aanschafwaarde verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De materiële vaste activa worden lineair afgeschreven vanaf de maand van aanschaf. Als ondergrens van de te activeren activa wordt € 500,- aangehouden. Investeringsubsidies die ontvangen zijn, worden in mindering gebracht op de investering. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur rekening houdend met een eventuele restwaarde.

Eigendom

Schoolgebouwen, waarvan het juridisch eigendom berust bij de vereniging en het economisch eigendom bij de gemeente, zijn niet in de balans opgenomen. Eventuele bruikleenscholen zijn eveneens niet verwerkt.

De kosten van groot onderhoud aan de binnenkant alsmede het buitenschilderwerk van de schoolgebouwen worden ten laste gebracht van de voorziening groot onderhoud.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen en overlopende activa worden gewaardeerd op nominale waarde onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen voor oninbaarheid. De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

Liquide middelen

Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan, worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Algemene reserve publiek

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi-) overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten. Aan de reserve worden via de resultaatbestemming overschotten in een boekjaar toegevoegd en tekorten onttrokken.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de vereniging PCBO Ferwerderadiel.

Bestemmingsreserves (publiek en privaat)

Hieronder opgenomen publieke en private reserves zijn bedoeld voor specifieke toekomstige uitgaven die uit de huidige beschikbare middelen gedekt moeten worden. Per bestemmingsreserve is aangegeven of deze is opgebouwd uit privaatrechtelijke dan wel publiekrechtelijke middelen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen die op balansdatum bestaan en waarvan de omvang onzeker maar wel betrouwbaar te schatten is.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening voor de gelijkmatige verdeling van onderhoudslasten gebouwen wordt bepaald op basis van te verwachten kosten over een reeks van jaren op basis van een onderhoudsplan. De voorziening wordt lineair opgebouwd. De voorziening wordt gewaardeerd tegen nominale waarde. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht. De vereniging PCBO Ferwerderadiel past artikel 4 lid 1c van de Richtlijnen jaarverslaggeving onderwijs toe. In afwijking van hoofdstuk 2.1.2 Materiële vaste activa, paragraaf 4, alinea 451, van de richtlijnen is het voor onderwijsinstellingen voor boekjaren 2020 en 2021 toegestaan de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening groot onderhoud te bepalen op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van de onderwijspanden gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat.

Voorziening ambtsjubileum

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van ambtsjubilea is een voorziening gevormd. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde van de toekomstige uitbetalingen en is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans, gemiddelde salarisstijging en disconteringsvoet. Betaalde bedragen inzake jubileum worden ten laste van deze voorziening gebracht. Er heeft een schattingswijziging plaatsgevonden bij de waardering van de jubileumvoorziening. De blijfkansen zijn herzien op basis van wijzigende marktomstandigheden.

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen reële waarde.

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

3 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Bij de bepaling van het exploitatiesaldo is uitgegaan van het baten en lastenstelsel. Dit betekent dat de opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Kosten hoeven nog geen uitgaven te zijn en opbrengsten nog geen inkomsten.

Rijksbijdragen

- de ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet geormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de de staat van baten en lasten.

- geormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

- geormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Opbrengsten

Subsidies, niet zijnde investeringssubsidies, worden in het resultaat verantwoord zodra het waarschijnlijk is dat de desbetreffende subsidies zullen worden ontvangen en voor zover de hiermee samenhangende bestedingen zijn verricht.

Pensioenen

De PCBO Ferwerderadiel heeft een pensioenregeling. Pensioenen voor het onderwijspersoneel zijn ondergebracht bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP).

Per eind 2022 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 110,9 %. De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering". In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Er bestaat geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bedragen in het geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect van hogere premies.

Rente

Renteopbrengsten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost.

4 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij deze methode wordt het nettoresultaat aangepast voor posten van de winst- en verliesrekening die geen invloed hebben op ontvangsten en uitgaven in het verslagjaar, mutaties in de balansposten en posten van de winst en -verliesrekening waarvan de ontvangsten en uitgaven niet worden beschouwd als behorende tot de operationele activiteiten.

De liquiditeitspositie in het kasstroomoverzicht bestaat uit liquide middelen onder aftrek van gerealiseerde bankkredieten. In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen operationele, investerings, en - financieringsactiviteiten.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van leasetermijnen is opgenomen onder de operationele activiteiten.

Model A: Balans per 31 december 2022

(na resultaatverdeling)

1 Activa	31 december 2022	31 december 2021
Vaste Activa		
1.1.2 Materiële vaste activa	<u>1.616.790</u>	<u>1.295.735</u>
<u>Totaal vaste activa</u>	<i>1.616.790</i>	<i>1.295.735</i>
Vlottende activa		
1.2.2 Vorderingen	125.947	425.502
1.2.4 Liquide middelen	<u>819.667</u>	<u>857.473</u>
<u>Totaal vlottende activa</u>	<i>945.614</i>	<i>1.282.975</i>
<u>Totaal activa</u>	<u>2.562.404</u>	<u>2.578.710</u>

2 Passiva	31 december 2022	31 december 2021
2.1 Eigen vermogen	1.873.160	1.780.979
2.2 Voorzieningen	151.665	265.958
2.4 Kortlopende schulden	537.579	531.774
<u>Totaal passiva</u>	<u>2.562.404</u>	<u>2.578.710</u>

Model B: Staat van baten en lasten over 2022

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	5.302.151	4.893.992	4.933.607
3.2 Overheidsbijdragen/subsidies overige overheden	7.372	7.301	9.417
3.5 Overige baten	<u>138.879</u>	<u>127.500</u>	<u>103.893</u>
Totaal baten	<u>5.448.402</u>	<u>5.028.793</u>	<u>5.046.917</u>
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	4.453.888	3.961.249	3.882.657
4.2 Afschrijvingen	159.838	168.946	147.617
4.3 Huisvestingslasten	216.266	469.369	498.714
4.4 Overige lasten	<u>528.571</u>	<u>417.470</u>	<u>504.884</u>
Totaal lasten	<u>5.358.564</u>	<u>5.017.034</u>	<u>5.033.872</u>
Saldo baten en lasten	89.838	11.759	13.045
6 Financiële baten en lasten	2.343	-	-
9 Buitengewoon resultaat	<u>-</u>	<u>-192.061</u>	<u>-</u>
<u>Resultaat</u>	<u>92.181</u>	<u>-180.302</u>	<u>13.045</u>

Model C: Kasstroomoverzicht

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo Baten en Lasten	89.838	13.045
<i>Aanpassingen voor:</i>		
Afschrijvingen	159.837	147.617
Mutaties voorzieningen	-114.293	96.332
<i>Veranderingen in vlottende middelen:</i>		
Vorderingen (-/-)	299.555	-161.149
Schulden	<u>5.805</u>	<u>134.871</u>
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties:	440.743	230.716
Ontvangen interest	2.343	-
Buitengewoon resultaat	2.343	-
<u>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten:</u>	443.086	230.716
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in MVA (-/-)	-532.294	-52.829
Desinvesterings in MVA		
<u>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten:</u>	-532.294	-52.829
Mutatie liquide middelen	-89.208	177.887
Beginstand liquide middelen	857.473	679.586
Mutatie liquide middelen	<u>-89.208</u>	<u>177.887</u>
Eindstand liquide middelen	<u><u>768.265</u></u>	<u><u>857.473</u></u>

Model VA: Vaste Activa

1 Activa

1.1.2 Materiele vaste activa

	Mutaties 2022								
	Cumulatieve aanschafwaarde per 1 januari 2022	Cumulatieve afschrijvingen tot en met 1 januari 2022	Boekwaarde per 1 januari 2022	Investeringsen	Des- investeringsen	Afschrijvingen	Cumulatieve aanschafwaarde per 31 december 2022	Cumulatieve afschrijvingen tot en met 31 december 2022	Boekwaarde per 31 december 2022
1.1.2.1 Gebouwen en terreinen	1.034.614	238.496	796.118	435.460	-51.402	48.134	1.418.672	286.630	1.132.042
1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	1.109.888	678.617	431.271	54.056	-	89.522	1.163.944	768.139	395.805
1.1.2.4 Overige materiële vaste activa	432.008	363.662	68.346	42.778	-	22.181	474.786	385.843	88.943
Materiële vaste activa	2.576.510	1.280.775	1.295.735	532.294	-51.402	159.837	3.057.402	1.440.612	1.616.790

Onder inventaris en apparatuur vallen de posten meubilair, inventaris en ICT middelen.

Duurzame goederen worden geactiveerd bij een aanschafwaarde boven de € 500,-.

Onder andere vaste bedrijfsmiddelen vallen o.a. de vervoersmiddelen en onderwijsleerpakket.

Gehanteerde afschrijvingspercentages inventaris en andere vaste bedrijfsmiddelen per categorie:

	<u>termijn in jaren</u>	<u>percentage</u>
1.1.2.1 - gebouwen (verbouw)	20,25 of 40	2,5%,4 % ,5%
- zonnepanelen	10	10%
1.1.2.3 - ICT	5 of 10	5 % - 20%
- meubilair	10 of 20	10% - 5%
1.1.2.4 - leermiddelen	8	12,5%

Model VV: Voorraden en vorderingen

1.2.2 Vorderingen

	<u>31 december 2022</u>	<u>31 december 2021</u>
1.2.2.1 Debiteuren algemeen	37.922	80.361
1.2.2.2 Vorderingen op OCW	-	192.470
1.2.2.10 Overige vorderingen	18.969	4.075
1.2.2.15 Overlopende activa overige	<u>69.056</u>	<u>148.596</u>
<u>Vorderingen</u>	<u>125.947</u>	<u>425.502</u>
 Uitsplitsing		
<i>15100 - Debiteuren diversen</i>	<u>37.922</u>	<u>80.361</u>
<u>1.2.2.1 Debiteuren algemeen</u>	37.922	80.361
<i>15200 - Vordering Ministerie</i>	<u>-</u>	<u>192.470</u>
<u>1.2.2.2 Vorderingen op OCW</u>	-	192.470
<i>15720 - Fietsplan</i>	2.854	2.398
<i>15790 - Nog te ontvangen bedragen</i>	7.403	1.678
<i>24300 - Crediteuren</i>	<u>8.712</u>	<u>-</u>
<u>1.2.2.10 Overige vorderingen</u>	18.969	4.075
<i>15800 - Vooruitbetaalde lasten</i>		91.476
<i>15820 - Voorschot lonen / vordering personeel</i>	35	600
<i>15840 - Transitorische posten</i>	<u>69.022</u>	<u>56.520</u>
<u>1.2.2.15 Overlopende activa overige</u>	69.056	148.596

Model EL: Effecten en Liquide middelen

1.2.4 Liquide middelen

	<u>31 december 2022</u>	<u>31 december 2021</u>
1.2.4.2 Tegoeden op bankrekeningen	<u>819.667</u>	<u>857.473</u>
<u>Liquide middelen</u>	<u>819.667</u>	<u>857.473</u>
Uitsplitsing		
<i>17201 - NL70 RABO 0335440800</i>	-320	132
<i>17202 - NL64RABO0367200260</i>	15.816	21.674
<i>17203 - NL43RABO0320236730</i>	14.797	15.186
<i>17204 - NL33RABO0320233030</i>	3.807	3.218
<i>17205 - NL37RABO0320201821</i>	4.087	3.522
<i>17206 - NL20RABO0340805994</i>	3.873	3.107
<i>17208 - NL54RABO1013757335</i>	95.320	245.701
<i>17250 - Schatkistbankieren</i>	682.287	564.933
<u>1.2.4.2 Tegoeden op bankrekeningen</u>	<u>819.667</u>	<u>857.473</u>

Model EV: Eigen vermogen

2.1 Eigen vermogen

	Stand per 1 januari 2022	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31 december 2022
2.1.1.1 Algemene reserve	294.516	117.675	-	412.191
2.1.1.2 Bestemmingsreserve publiek	64.550	-15.798	-	48.752
2.1.1.3 Bestemmingsreserves privaat	1.421.913	-9.696	-	1.412.217
<u>Eigen Vermogen</u>	1.780.979	92.181	-	1.873.160

Uitsplitsing

<i>21150 - Algemene reserve</i>	294.516	117.675	-	412.191
<u>2.1.1.1 Algemene reserve</u>	294.516	117.675	-	412.191
<i>21210 - Bestemmingsreserve NPO</i>	44.951	-15.798	-	29.153
<i>21215 - Bestemmingsreserve personeel</i>	19.599	-	-	19.599
<u>2.1.1.2 Bestemmingsreserve publiek</u>	64.550	-15.798	-	48.752
<i>21300 - Bestemmingsreserve privaat</i>	377.394	-5.679	-	371.715
<i>21301 - Bestemmingsreserve vereniging</i>	1.044.518	-4.017	-	1.040.501
<u>2.1.1.3 Bestemmingsreserves privaat</u>	1.421.913	-9.696	-	1.412.217

Model VL: Voorzienen en langlopende schulden

2.2 Voorzienen

	Stand per 1 januari 2022	Dotaties	Ottrekkingen	Vrijval	Stand per 31 december 2022	Looptijd < 1 jaar	Looptijd 1 t/m 5 jaar	Looptijd > 5 jaar
2.2.1 Personele voorzienen	53.635	7.500	6.865	-3.361	50.909	8.000	16.788	26.121
2.2.3 Voorzienen groot onderhoud	212.323	244.953	156.520	-200.000	100.756	100.756	-	-
<u>Voorzienen</u>	265.958	252.453	163.385	-203.361	151.665	108.756	16.788	26.121

Uitsplitsing

<i>22100 - Voorzienen jubilea</i>	53.635	7.500	6.865	3.361	50.909	8.000	16.788	26.121
<u>2.2.1 Personele voorzienen</u>	53.635	7.500	6.865	3.361	50.909	8.000	16.788	26.121
<i>22300 - Voorzienen groot onderhoud</i>	212.323	244.953	156.520	200.000	100.756	100.756	-	-
<u>2.2.3 Voorzienen groot onderhoud</u>	212.323	244.953	156.520	200.000	100.756	100.756	-	-

Model KS: Kortlopende schulden

2.4 Kortlopende schulden

	31 december 2022	31 december 2021
2.4.8 Crediteuren	86.456	99.147
2.4.9 Belastingen en premies sociale verzekeringen	191.776	172.154
2.4.10 Pensioenen	55.115	56.865
2.4.12 Overige kortlopende schulden	11.109	13.250
2.4.14 Vooruit ontvangen subsidies OCW/EZ	39.037	-
2.4.16 Vooruitontvangen bedragen	-	3.936
2.4.17 Vakantiegeld en vakantiedagen	154.086	129.931
<u>Kortlopende schulden</u>	<u>537.579</u>	<u>531.774</u>
Uitsplitsing		
<i>24300 - Crediteuren</i>	86.456	99.147
<u>2.4.8 Crediteuren</u>	86.456	99.147
<i>24700 - Af te dragen aan Belastingdienst</i>	191.776	172.154
<u>2.4.9 Belastingen en premies sociale verzekeringen</u>	191.776	172.154
<i>24800 - Te betalen pensioenbijdragen</i>	55.115	56.865
<u>2.4.10 Pensioenen</u>	55.115	56.865
<i>24900 - Nog te betalen bedragen</i>	9.075	6.292
<i>24930 - Te betalen netto salarissen</i>	2.034	6.958
<u>2.4.12 Overige kortlopende schulden</u>	11.109	13.250
<i>24020 - Nog te besteden subsidies ministerie</i>		46.350
<i>24040 - Vooruitontvangen subsidie OCW</i>	39.037	10.140
<u>2.4.14 Vooruit ontvangen subsidies OCW</u>	39.037	56.490
<i>24040 - Vooruitontvangen bedragen</i>	-	3.936
<u>2.4.16 Vooruitontvangen bedragen</u>	-	3.936
<i>24050 - Aanspraken vakantiegeld</i>	154.086	129.931
<u>2.4.17 Vakantiegeld en vakantiedagen</u>	154.086	129.931

Model G: Verantwoording subsidies

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	datum	De activiteiten zijn ultimo 2022 conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
Studieverlof	2022/2/19402412	20-7-2022	N
Tel mee met Taal	TMMTOA220008	9-2-2022	N
Schoolkracht	SK20-05OU	12-1-2021	J

G2A. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	datum	Bedrag van de toewijzing €	Ontvangen t/m 2021 €	Totale subsidiabele kosten t/m 2021 €	Saldo per 1 januari 2022 €	Ontvangen in 2022 €	Subsidiabele kosten in 2022 €	Te verrekenen per 31 december 2022 €
Totaal			0	0	0	0	0	0	0

G2B. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	datum	Bedrag van de toewijzing €	Ontvangen t/m 2021 €	Totale subsidiabele kosten t/m 2021 €	Saldo per 1 januari 2022 €	Ontvangen in 2022 €	Subsidiabele kosten in 2022 €	Saldo per 31 december 2022 €
Totaal			0	0	0	0	0	0	0

Model OB: Opgave overheidsbijdragen

3.1 Rijksbijdragen

	Werkelijk 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2021
3.1.1.1 Rijksbijdrage OCW	4.467.310	4.188.836	4.283.284
3.1.2.1 Overige subsidies OCW	672.007	563.175	503.453
3.1.3.1 Doorbetalingen Rijksbijdrage Samenwerkingsverbanden	162.834	141.981	146.870
<u>Rijksbijdragen</u>	5.302.151	4.893.992	4.933.607
Uitsplitsing			
<i>81100 - Personele bekostiging regulier</i>	2.901.322	2.742.922	2.819.491
<i>81101 - Vermindering uitkeringskosten</i>		-	-
<i>81110 - Personeel- en Arbeidsmarktbeleid</i>	726.703	609.569	579.360
<i>81111 - Prestatiebox</i>			86.537
<i>81114 - Regeling prof. & begel. starters & schoolleiders</i>	64.166	61.568	26.062
<i>81113 - PenA werkdrukverlaging</i>	169.404	169.062	168.037
<i>81150 - Materiële instandhouding regulier</i>	605.715	605.715	603.797
<u>3.1.1.1 Rijksbijdrage OCW</u>	4.467.310	4.188.836	4.283.284
<i>81200 - Personele bekostiging groei</i>		-	21.523
<i>81212 - Subsidie voor studieverlof</i>	10.148	7.054	12.093
<i>81219 - Aanv. bek. onderwijsachterstandenbeleid</i>	13.073	12.884	23.319
<i>81225 - Bijz. bekostiging wegens samenvoeging</i>	136.818	120.543	133.827
<i>81238 - Nationaal Programma Onderwijs</i>	410.815	407.554	196.021
<i>81284 - Inhaal en ondersteuningsprogramma Corona</i>	-	-	44.250
<i>81290 - Overige subsidies ministerie</i>	101.153	15.140	72.421
<u>3.1.2.1 Overige subsidies OCW</u>	672.007	563.175	503.453
<i>81300 - Budget lichte ondersteuning</i>	41.012	37.332	36.459
<i>81301 - Budget zware ondersteuning</i>	98.811	104.649	104.936
<i>81302 - Budget passend onderwijs</i>	23.011	-	5.475
<u>3.1.3.1 Doorbetalingen Rijksbijdrage Samenwerkingsverbanden</u>	162.834	141.981	146.870

3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies

	Werkelijk 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2021
3.2.2.2 Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies	-	-	2.035
3.2.2.3 Overige overheden	7.372	7.301	7.382
<u>Overige overheidsbijdragen en -subsidies</u>	7.372	7.301	9.417
Uitsplitsing			
<i>82100 - Vergoeding gemeente</i>	-	-	206
<i>82105 - Vergoeding gemeente personeel</i>	-	-	1.829
<u>3.2.2.2 Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies</u>	-	-	2.035
<i>82200 - Vergoeding provincie</i>	7.372	7.301	7.382
<u>3.2.2.3 Overige overheden</u>	7.372	7.301	7.382

Model AB: Opgave andere baten

3.5 Overige baten

	Werkelijk 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2021
3.5.1 Opbrengst verhuur	10.103	15.450	8.925
3.5.2 Detachering personeel	71.438	70.000	59.874
3.5.3 Schenkingen	100	-	470
3.5.5 Ouderbijdragen	31.778	36.550	22.593
3.5.10 Overige	25.460	5.500	12.032
<u>Overige baten</u>	138.879	127.500	103.893

Uitsplitsing

<i>85100 - Verhuur</i>	10.103	15.450	8.925
<u>3.5.1 Opbrengst verhuur</u>	10.103	15.450	8.925
<i>85200 - Detachering</i>	71.438	70.000	59.874
<u>3.5.2 Detachering personeel</u>	71.438	70.000	59.874
<i>87007 - Giften en bijdragen</i>	100	-	470
<u>3.5.3 Schenkingen</u>	100	-	470
<i>87006 - Schoolreisjes/kamp</i>	-	2.600	-
<i>87008 - Ouderbijdragen</i>	31.778	33.950	22.593
<u>3.5.5 Ouderbijdragen</u>	31.778	36.550	22.593
<i>85690 - Overige baten</i>	14.439	-	1.683
<i>87009 - Contributies/ledengeld</i>	5.318	5.000	5.258
<i>87011 - Overige private baten</i>	5.703	500	5.091
<u>3.5.10 Overige</u>	25.460	5.500	12.032

Model LA: Opgave van de lasten

4 Lasten

4.1 Personele lasten

	Werkelijk 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2021
4.1.1 Lonen en salarissen	4.399.864	3.982.658	4.058.008
4.1.2 Overige personele lasten	228.107	139.300	191.125
4.1.3 Af: Ontvangen vergoedingen	174.083	160.709	366.476
<u>Personele lasten</u>	4.453.888	3.961.249	3.882.657
Uitsplitsing lonen en salarissen			
4.1.1.1 <i>Brutolonen en salarissen</i>	3.251.975		2.924.053
4.1.1.2 <i>Sociale lasten</i>	448.937		415.375
4.1.1.3 <i>Premies Participatiefonds (PO/VO)</i>	42.134		79.121
4.1.1.4 <i>Premies Vervangingsfonds (PO/VO)</i>	168.233		155.001
4.1.1.5 <i>Pensioenpremies</i>	488.585		484.458
<u>Lonen en salarissen</u>	4.399.864	-	4.058.008
Uitsplitsing personele lasten			
4.1.2.1 <i>dotaties voorzieningen</i>	4.139	7.500	3.794
4.1.2.2 <i>personeel niet in loondienst</i>	36.544	-	-
4.1.2.3 <i>overige</i>	187.424	131.800	187.331
<u>Overige personele lasten</u>	228.107	139.300	191.125

4.2 Afschrijvingslasten

	Werkelijk 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2021
4.2.2 Afschrijvingen materiele vaste activa	159.838	168.946	147.617
<u>Afschrijvingslasten</u>	159.838	168.946	147.617

4,3 Huisvestingslasten

	Werkelijk 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2021
4.3.1 Huurlasten	12.761	18.000	29.190
4.3.3 Onderhoudslasten	76.902	107.711	99.208
4.3.4 Energie en water	45.311	67.025	67.961
4.3.5 Schoonmaakkosten	12.594	11.850	12.833
4.3.6 Belastingen en heffingen ter zake van huisvesting	10.417	11.580	11.631
4.3.7 Mutatie voorziening onderhoud	44.953	244.953	271.500
4.3.8 Overige huisvestingslasten	13.328	8.250	6.391
<u>Huisvestingslasten</u>	216.266	469.369	498.714

Uitsplitsing

<i>43710 - Dotatie voorziening onderhoud</i>	244.953	244.953	271.500
<i>43720 - Vrijval voorziening onderhoud</i>	200.000	-	-
<u>4.3.7 Mutatie voorziening onderhoud</u>	<u>44.953</u>	<u>244.953</u>	<u>271.500</u>

4,4 Overige lasten

	Werkelijk 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2021
4.4.1 Administratie en beheer	109.297	104.615	92.309
4.4.2 Inventaris en apparatuur	149.040	140.036	154.816
4.4.3 Leer- en hulpmiddelen	147.921	85.900	132.858
4.4.5 Overige	122.314	86.919	124.901
<u>Overige lasten</u>	528.571	417.470	504.884
Specificatie honorarium			
4.4.1.1 <i>Onderzoek jaarrekening</i>	9.075	5.000	6.292
4.4.1.2 <i>Andere controle opdracht</i>	-	-	-
<u>Accountantslasten</u>	9.075	5.000	6.292

Model FB: Financiële baten en lasten

6 Financiële baten en lasten

	Werkelijk 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2021
6.1.1 Rentebaten	2.343	-	-
<u>Financiële baten en lasten</u>	<u>2.343</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

9 Buitengewoon resultaat

	Werkelijk 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2021
9 Buitengewoon resultaat	-	-192.061	-
<u>Buitengewoon resultaat</u>	<u>-</u>	<u>-192.061</u>	<u>-</u>

In de begroting is onder het buitengewoon resultaat de afboeking van de vordering op OCW opgenomen. Door de vereenvoudiging van de bekostiging per 1 januari 2023 wordt de vordering op OCW niet opnieuw opgebouwd per 31-12-2022. Dit zorgt voor een eenmalige verlaging van het resultaat en het eigen vermogen. De realisatie hiervan zie je terug in de lagere opbrengsten onder de rijksbijdragen. De beschikkingen over augustus t/m december 2022 zijn aangepast op basis van de uitbetalingen. Hierdoor wordt de vordering niet opnieuw opgebouwd per 31-12-2022. Vanwege het incidentele karakter van deze post is dit in de begroting opgenomen onder het buitengewoon resultaat.

Model E: Overzicht verbonden partijen

Naam	Juridische vorm 2022	Statutaire zetel
Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Friesland	Stichting	Leeuwarden

WNT: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi publieke sector

4.1: Vermelding bezoldiging topfunctionarissen

Vermelding topfunctionarissen

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op PCBO Ferwerderadiel.

Het voor PCBO Ferwerderadiel toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 128.000, het WNT-maximum voor het onderwijs, klasse A.

Deze klasseindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten	2
Gemiddeld aantal studenten	1
Gewogen aantal onderwijssoorten	1
Totaal aantal complexiteitspunten	4

1a Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2022

Bedragen x € 1	B.P. Mooibroek
Functiegegevens	Directeur bestuurder
Aanvang en einde dienstvervulling in 2022	01/01 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1
Dienstbetrekking	ja

Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkosten vergoeding	104.028
Beloning betaalbaar op termijn	18.752
Subtotaal	122.780
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	128.000
Totale bezoldiging 2022	122.780

Gegevens 2021	B.P. Mooibroek
Functiegegevens	Directeur bestuurder
Aanvang en einde dienstvervulling in 2021	01-01 / 31-12
Deeltijdfactor 2021 in fte	1
Dienstbetrekking	ja
Beloning plus belastbare onkosten vergoeding	100.045
Beloning betaalbaar op termijn	20.076
Subtotaal	120.121
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	124.000
Totale bezoldiging 2021	120.121

1d Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder

Gegevens 2022	
Naam toezichthoudende topfunctionaris	Functie
M. Bron	Voorzitter CIT
S. Soepboer-Paulussen	Lid
J. Hellema-Galema	Lid
M. Fortuin	Lid

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Kopieercontract

De vereniging is in het bezit van een contract voor de huur van laptops en IPAD met De Lage Landen. Het contract is afgesloten in mei 2019 voor een periode van 4 jaar. Het huurbedrag zoals opgenomen in het contract bedraagt €4.149,47 per maand all-in.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

In het kader van de Regeling Duurzame Inzetbaarheid is een inventarisatie gedaan onder het personeel, maar er zal geen gebruik worden gemaakt van de rechten tot sparen hiervoor.

Bestemming van het resultaat

Vanuit de statuten zijn geen nadere bepalingen opgenomen met betrekking tot de bestemming van het resultaat. Het voorstel voor de resultaatbestemming is als volgt:

Resultaat 2022

- 117.675 wordt toegevoegd aan de algemene reserve
- 15.798 wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve publiek
- 9.696 wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve privaat

92.181 totaal resultaatverdeling

Ondertekening door bestuurders en toezichhouders

- G. van Tol
Directeur Bestuurder

- M. Bron
Voorzitter CIT

- S. Soepboer-Paulussen
Secretaris CIT

- J. Hellema-Galema
Lid CIT

- M. Fortuin
Lid CIT

Datum vaststelling jaarrekening:

Gegevens over de rechtspersoon

Algemene gegevens

Bestuursnummer	40789
Naam instelling	PCBO Ferwerderadiel
Adres	De Streek 4
Postcode	9172 NJ
Plaats	Ferwert
Postadres	Postbus 20, 9074 ZL, Hallum
Telefoon	0518- 412 489
E-mailadres	directie@pcbo-ferwerderadiel.nl
Website	http://www.pcbo-ferwerderadiel.nl/Home
Contactpersoon	Dhr. G. van Tol
Telefoon	0518 - 412 489
E-mailadres	gvantol@pcbo-ferwerderadiel.nl

Overige gegevens

Vereniging voor Protestants Christelijk Basisonderwijs in de gemeente
Ferwerderadiel
te Ferwert

Datum
30 mei 2023

Behandeld door
C. Elsinga RA EMA

Kenmerk
8113/CE/AW

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de commissie intern toezicht en het bestuur van Vereniging voor Protestants Christelijk Basisonderwijs in de gemeente Ferwerderadiel

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Vereniging voor Protestants Christelijk Basisonderwijs in de gemeente Ferwerderadiel te Ferwert gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging voor Protestants Christelijk Basisonderwijs in de gemeente Ferwerderadiel op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met Regelgeving jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantprotocol OCW 2022.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de staat van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantprotocol OCW 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging voor Protestants Christelijk Basisonderwijs in de gemeente Ferwerderadiel zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die is vereist op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantprotocol OCW 2022 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantprotocol OCW 2022 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantprotocol 2022.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de commissie intern toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountant protocol OCW 2022.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De commissie intern toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiele fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantprotocol OCW 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de

- onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de commissie intern toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 30 mei 2023

AKSOS Assurance B.V.
namens deze

C. Elsinga RA EMA

